Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ,
АДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

оной гарана | № 36 (16559) | 1984 оной февралиин 12, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

РИЙ ВЛАДИМИРОВИЧ АНДРОПОВ

ралиин 9-дэ ... пожо ябата- ... үбшэлһэнэй ... юзай Ком- ... Центральна ... альна сек- ... Верховно ... иумэй Ту- ... ис Ажалай ... адимирович ... ораба.

... тиин болон ... уласхооорон- ... лон хүдэл- ... өөнэй эли- ... улагша на- ... Арадай ... аашадаа ... түгэс со- ... вые нари- ... , арадай ... аралга, ма- ... экономиче- ... е хамгаал- ... бэхижэлгэ, ... енинскэ га- ... бэелүүлгэ ... таһаршагүй

... ович Анд- ... июниин 15- ... хизаарай ... да түмэр ... түрэһэн ... ажал хэ- ... то-Осетиин ... хотодо хү- ... дэлөө. Тэрэ ... ВЛКСМ-эй ... ин байгаа. ... иск хотын ... тын техни- ... хадаа, Вол- ... ин элдэб ... матросоор, ... итанай ту- ... о. Удаань ... энэй уни- ... КПСС-эй ... партиина ... үргэ. ... Андропов ... тиин Ры- ... транспор- ... омсомолой ... р һунгаг- ... ыбинск хо-тын Володарскиин нэрэмжэтэ судоверфьдэ ВЛКСМ-эй ЦК-гай комсоргын тушаалда дэбжүүлэгдэһэн байгаа.

1937 ондо Ю. В. Андропов ВЛКСМ-эй Ярославска обкомой таһагые даагшаар томилогдоо, удаань секретаряар, харин 1939 ондо нэгэдэхи секретаряар һунгагдаһан юм. Тэрэл 1939 ондо Коммунис партиин гэшүүн болоо. 1940 ондо Ю. В. Андропов Карелиин ЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретаряар һунгагдаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай түрүүшын үдэрһөө Ю. В. Андропов Карелиин партизанска хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаа. Дайсанай саг зуура эзэлһэн газарта комсомолшуудай нюуса ажал ябуулга эрхилһэн, залуушуулай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулһан, дайсанай ара талада дайшалхы бүлэгүүдые эльгээжэ, тэдэнэй тэмсэлые хүтэлбэрилһэн байха юм.

1944 ондо Петрозаводск хотые фашис булимтарагшадһаа сүлөөлһэнэй һүүлдэ Ю. В. Андропов партийна хүдэлмэридэ дэбжүүлэгдэбэ: партиин Петрозаводско горкомой хоёрдохи секретаряар, харин 1947 ондо Карелиин Компартиин ЦК-гай хоёрдохи секретаряар һунгагдаа. 1951 ондо Ю. В. Андропов КПСС-эй ЦК-гай аппарадта орожо, түрүүн инспекторээр, удаань Центральна Комитедэй подотделые даагшаар томилогдоо.

1953 ондо парти Ю. В. Андроповые дипломатическа хүдэлмэридэ эльгээбэ. 1954 ондо Венгриин Арадай Республикада СССР-эй Онсо ба Бүрин эрхэтэ элшэн сайд болоно томилогдоһон байна.

1957 ондо Ю. В. Андропов КПСС-эй ЦК-гай Таһагые даагшаар баталагдаа.

1961 ондо партиин XXII съезд дээрэ, удаадахи бүхы съезднүүд дээрэ Ю. В. Андропов КПСС-эй Центральна Комитедэй гэшүүнээр һунгагдаа. 1962—1967 онуудта КПСС-эй ЦК-гай секретаряар хүдэлөө.

1967 ондо КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидадаар һунгагдаба. 1973 онһоо КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн байгаа.

1967 онһоо 1982 он болотор Ю. В. Андропов партиин даабаряар СССР-эй Гүрэнэй аюулгүйе сахиха комитедэй Түрүүлэгшээр хүдэлһэн юм.

1982 оной май һарада Ю. В. Андропов КПСС-эй ЦК-гай секретаряар дахинаа һунгагдаба.

КПСС-эй ЦК-гай 1982 оной ноябриин 12-то болоһон зэлжээтэбэшэ Пленум Ю. В. Андроповые Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретаряар һунгаа һэн.

Ю. В. Андропов СССР-эй 3-дахи болон 6—10-дахи зарлалнуудай Верховно Соведэй депутат байһан. 1983 оной июнь һарада СССР-эй арбадахи зарлалай Верховно Соведэй наймадахи сесси дээрэ Ю. В. Андропов СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшээр һунгагдаһан байгаа.

Партиин даабаряар бүхы тушаалнуудта хүдэлхэдөө Юрий Владимирович Андропов Ленинэй агуухэ хэрэгтэ үнэн сэхэ байһанаа эли тодоор харуулаа. Партиин политическэ болон эмхидхэлэй ажал ябуулгые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ совет обществодо тэрэнэй хүтэлбэрилхы үүргые, парти болон арадай үмэнэ коммунист бүхэнэй харюусалгые дээшэлүүлгэдэ Ю. В. Андропов бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэдэсээ, дүй дүршэлөө үгэдэг байгаа. Партиин ажабайдалай ленинскэ ёһо гуримуудые хэлбэришэгүйгөөр сахиха, партийна органуудай —КПСС-эй ЦК-гай Политбюроһоо нютагай партийна комитедүүд хүрэтэр — хүдэлмэридэ хамтадаа шиидхэхэ гурим хангаха хэрэгтэ Ю. В. Андропов саг үргэлжэ анхаралаа хандуулдаг һэн.

Мүнөө үе сагай гол шухала асуудалнуудые теоретическэ талаарнь зохёон шиидхэхэ хэрэгтэ Ю. В. Андроповой оруулһан хубита нилээд ехэ. Тэрэнэй хэлэһэн үгэнүүд, бэшэһэн зохёол, хүдэлмэринүүд соонь совет обществын хүгжэлтын мүнөөнэй шатын онсо түхэл шэнжэнүүдынь гүнзэгыгөөр харуулагдаһан, коммунизм байгуулгада партиин болон совет гүрэнэй мүнөөнэй ба холын хараата зорилгонууд тодорхойлогдоһон байха юм.

Партиин XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он) болон удаадахи Пленумүүдэй тодорхойлһон байгуулалтын түсэбүүдые бэелүүлгэдэ Ю. В. Андропов гол анхаралаа хандуулдаг һэн.

Тэрэнэй хэлэһэн үгэнүүд соо үйлэдбэриин ашаг үрэ, хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлхэ, хүтэлбэрилгэ, түсэблэлгэ болон ажахы эрхилэлгые нарижуулха зорилгонууд табигдадаг байгаа. Журам шангадхаха, гурим баримталха, эмхидхэл болон харюусалга дээшэлүүлхэ талаар ажалшадай үүсхэлые Ю. В. Андропов онсо удха шанартай гэжэ тоолодог байгаа.

Ю. В. Андроповой КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумдэ эльгээһэн үгэ соо ороной экономическа хүгжэлтын гол шэглэлнүүдтэ гүнзэгы сэгнэлтэ болон тобшололнууд үгтэһэн байгаа. Энэ шухала политическэ документ дотор партиин болон Совет гүрэнэй мүнөө үедэ бэелүүлжэ байгаа социально-экономическа политика эли тодоор харуулагданхай.

«СССР-эй 60 жэл» гэһэн Ю. В. Андроповой элидхэл дотор ленинскэ национальна политика улам саашадаа хүгжөөгдөө. Арадуудай хани барисаае, аха дүү ёһоной харилсаануудые, ороной бүхы нацинууд болон үндэһэ яһатанай бүрин дүүрэн адли эрхые манай орондо бэелүүлгын дүршэл түс элидхэл соо согсологдоһон байна.

Партиин үзэл сурталай хүдэлмэрие нарижуулха, үндэр эрилтэтэй жаяг заршам батадхаха, ажалшадай коммунис хүмүүжүүлгые али болохоор һайжаруулха тухай Ю. В. Андропов саг үргэлжэ анхарал оролдолго гаргадаг һэн.

СССР-эй оборонын Соведые хүтэлбэрилхэдөө, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй хүгжэлтэ тухай, манай Эхэ ороной өөрыгөө хамгаалга хүсэ шадалые улам бэхижүүлхэ асуудалнуудта Ю. В. Андропов саг үргэлжэ анхардаг байгаа.

Эб найрамдалай программые бэелүүлхэ хэрэгтэ Ю. В. Андропов хүсэл оролдолгоёо элсүүлдэг һэн. Гадаадын политикын асуудалнуудаар Ю. В. Андроповой хэһэн Мэдүүлгэнүүд болон бусад үгэнүүд дотор мүнөө үеын уласхоорондын байдалда ангиин талаар гүнзэгы шэнжэлэл үгтэһэн, шахардуу шанга байдалай ушар шалтагаанууд, хүн түрэлтэндэ тохёолдоһон аюулые зайсуулхын түлөө тэмсэлэй харгы замууд харуулагдаһан байна. Эдэ документнүүд соо амгалан байдал болон уласхоорондын аюулгүйе бэхижүүлхэ талаар партиин бүтээмжэтэй тон шухала үүсхэлнүүд найруулагдаһан юм. Социалис оронуудай, уласхоорондын коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй харилсан туһалалсалгые, нэгэдэлые улам бэхижүүлгын, арадуудай национальна сүлөөрэлгын тэмсэлые дэмжэхын түлөө Ю. В. Андропов эсэшэ сусашагүйгөөр оролдодог байгаа.

Уласхоорондын харилсаануудта һайн эхи батадхаха, шахардуу байдал һуларуулгын гол ёһо гуримуудые сахиха, ондо ондоо ниитын байгуулгатай гүрэнүүдэй эбтэй оршон байлгын үндэһэ һуурие бэхижүүлхэ, буу зэбсэг урдилдэн гаргалгые болюулха, ядерна дайнай аюулые зайсуулха хэрэгтэ Ю. В. Андропов бүхы хүсэ шадалаа зорюулдаг байһан гээшэ. Ю. В. Андроповой энэ ажал ябуулгань бүхы совет арадай, хилын саанахи олон миллион хүнүүдэй зүрһөө халуун, нэгэн һаналай дэмжэлгэдэ хүртэдэг байгаа.

Эхэ оронойнгоо үмэнэ ехэ габьяатай байһанайнь түлөө Ю. В. Андроповто, Коммунис партиин болон Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагшада 1974 ондо Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоһон юм. Ленинэй дүрбэн орденоор, Октябриин Революциин, Улаан Тугай, Ажалай Улаан Тугай гурбан орденоор болон медальнуудаар шагнагданхай.

Совет коммунистнууд, бүхы ажалшад, манай хилын саанахи нүхэд Ю. В. Андроповые ленинскэ түхэлэй элитэ ехэ хүтэлбэрилэгшэ мүн гэжэ мэдэдэг байгаа. Хүн зондо тон анхаралтайгаар хандадаг даруу налгай зантай байһаараа илгардаг һэн. Тэрэ совет хүнүүдэй зүрһөө гүнзэгы хүндэдэ, этигэл найдалда хүртэдэг байгаа. Юрий Владимирович Андроповой ажабайдалайнь харгы зам — хүдэлмэришэнһөө КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ хүрэтэр—партидаа болон арадтаа үнэн сэхэ алба хэлгын эли тодо жэшээ мүн.

Юрий Владимирович Андроповой, эб найрамдалай болон хүн зоной жаргалай түлөө тэмсэлшын гэрэлтэ нангин дүрэ коммунистнуудай, бүхы совет хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлдэ хэтэдээ үлэхэл.

КПСС-эй Центральна Комитет | СССР-эй Верховно Соведэй Президиум | СССР-эй Министрнүүдэй Совет

РОССИН ФЕДЕРАЦИИН АЖАЛШАДЬАА

Манай партида, бүхы совет арадта ушарһан ехэ гэлтэ —КПСС- Центральна Комитедэй Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Юрий Владимирович Андроповой наһа бараһан дээрэһээ гүнзэгы ехээр шаналан гашуудажа байһанаа РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум, Министрнүүдэй Совет мэдүүлбэ.

Ленинскэ партиин ба Совет гүрэнэй, коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, социалис Эхэ оронойнгоо дүлэтэ патриот, эб найрамдалай ба коммунизмын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ Ю. В. Андроповой бүхы ажабадал ажалша арадай аша туһада, коммунизм байгуулгада хэлбэришэгүйгөөр алба хэлгэдэ зорюулагдаһан байгаа.

Россин Федерациин ажалшад Юрий Владимировичые гүнзэгы сэдьхэлһээ ёһолон хүндэлнэ. Коммунис парти болон совет арадай нэгэдэлые саашадань бэхижүүлгэ, хүгжэлтэ түгэс социалис обществые нарижуулан һайжаруулга, оронойнгоо экономическа ба оборонно хүсые бэхижүүлгэ, эб найрамдалта гадаадын политикые бодото дээрэнь залан сэхээр бэелүүлгэ тэрэнэй нэрэтэй таһаршагүй холбоотой юм. Ярославска область болон Карелидэ комсомолой хүдэлмэридэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай жэлнүүдтэ партизанай отрядуудта, дипломатическа албанда, гүрэнэй аюулгүйе сахиха ажал ябуулгада — хаа хаанагүй хүдэлхэдөө, тэрэ партиин хэрэгтэ хэлбэришэгүй, үнэн сэхэ йһаараа, хүнүүдтэ энэрхы һайн хандасаараа, түбшэн даруу зангаараа шалгардаг байгаа. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын тушаалнуудта хүдэлхэдэнь, ленинскэ түхэлэй хүтэлбэрилэгшын элитэ ехэ дүй дүршэл, эмхидхэлэй бэлиг шадабари илангаяа тодо хурсаар харагдаа һэн. Эдэ бүхы гайхамшагта шэнжэ шанараараа Ю. В. Андропов совет арадай, бүхы дэлхэй дээрэхи түрүү үзэлтэй олониитын гүнзэгы сэдьхэлэй нэрэ хүндэдэ, талархалда хүртэһэн байна.

Ю. В. Андроповой үүсхэлээр бэелүүлэгдэһэн үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ, ажахы эрхилэлгые нарижуулан һайжаруулха, эмхидхэл болон журамые бэхижүүлхэ, ажалшадай һуудал байдалые улам һайжаруулха, тэдэниие коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ, оронойнгоо өөрыгөө хамгаалха хүсые ёһотой хэмжээндэ байлгаха, партиин хараалһан эб найрамдалта программые бодото дээрэнь бэелүүлхэ, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай али бүхы харилсаае хүгжөөхэ талаар шэглүүлэгдэһэн асари ехэ хэмжээнүүдые Россин Федерациин ажалшад халуунаар һайшаадаг, нэгэн һаналтайгаар дэмжэдэг байгаа.

Эдэ гашуудалта үдэрнүүдтэ Россин Федерациин коммунистнууд, бүхы ажалшад партиин ленинскэ Центральна Комитедые, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрое бүри нягтаар тойрон жагсана. Коммунис парти болон совет арадай эбдэршэгүй бата нэгэдэл манай обществын хүсэ шадалай үндэһэ һуури байгаа, мүнөөшье байһаар.

Манай партиин хэлбэришэгүй ленинскэ хараа шэглэлые, КПСС-эй XXVI съездын, Центральна Комитедэй удаадахи Пленумүүдэй тодорхойлһон ябуулгануудай программые Россин Федерациин хүдэлмэришэн анги, тараашад, интеллигенци бүхы зүрхэ сэдьхэлээрээ дэмжэнэ, һайшаана. Тэдэнэр арадай ажахын түсэбүүдые социалис уялгануудые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө саашадаашье эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаха, манай ороной экономико ба соёлой бүхы һалбаринуудые саашадань хүгжөөлгэдэ, ажалшадай һуудал байдалые улам һайжаруулгада ехэ хубитаяа оруулха, арадуудай аха дүү ёһоной хани барисаае али бүхы талаарнь бэхижүүлхэ, эб найрамдалай болон уласхоорондын аюулгүй байдалай түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ байна.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ | РСФСР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

НИНЭЙ ХЭРЭГТЭ ҮНЭН СЭХЭ

... ович Анд- ... аһан тухай ... н бүхэнэй ... нзэгы ша- ... Совет гү- ... ехэ ажал ... айрамдалай ... лын түлөө ... тэмсэлшэ ... най үдэшэ ... завод бо- ... , эрдэмэй ... ки зургаа- ... шаналал ... гнүүд бо- ... баадагшад ... дэл тухай ... рий Влади- ... ой өөрын- ... жабайдалые ... й агуухэ ... үлхын ту- ... нскэ Цент- ... КПСС-эй ... е тойрон, ... өөһэдынгөө ... ахаар бэ- ... аа мэдүүл- ... Лихачевой ... бильна за- ... алгын кор- ... далай шэн- ... едприятиин ... лшадай ми- ... й экономи- ... ыгөө хам- ... алые бэхи- ... рамдал ба ... рилсаа хол- ... лаар Юрий ... эсэшэгүй ... вет хүнүүд ... баха юм,— ... льна нэгэ- ... арь-инстру- ... иалис Ажа- ... Павловский ... тозаводой- ... мунис пар- ... инскэ Цент- ... е тойрон ... ахаар шии- ... йгаа, Юрий ... Андроповой ... наһые зо- ... изм зохёон ... э хэрэгэй ... түлөө тэм- ... шэн габь- ... рэтэй түрэ- ... үулхаар бэ- ... аа мэдүүлнэ- ... эй хэрэгтэ хубилашагүй үнэн сэхэ, Коммунис партиин эб найрамдалда дуратай гадаадын политическэ хараа шугамые халуунаар дэмжэжэ байһан тухайгаа үйлэдбэриин-хабсаралгын управлениин слесарь О. Б. Ратникова, кузнечнэ гол цехэй парткомой секретарь А. П. Глашкин болон бусад хэлэһэн байна.

Москвагай Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ автомобильна заводой кузов хабсаралгын үйлэдбэриин гол конвейерэй дэргэдэ цехүүд болон участогуудай хүдэлмэришэд олоороо сугларба.

— КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын тушаалда байхадаа, Ю. В. Андроповой эрхилһэн зоригжол түгэс, эршэтэй ба эдэбхи үүсхэлтэй ажал ябуулга, тэрэнэй ажал хэрэг ябуулжа шадаха шэнжэ шанар, дүй дүршэл ба политическэ сэсэн мэргэн ухаан бодол тэрээндэ парти болон бүхы совет арадай үндэр ехэ хүндэлэл олгоһон байна,— гэжэ кузов гагналгын цехэй партбюрогой секретарь, электромонтер В. Н. Хохлов мэдүүлээ.—Совет хүнүүдтэ тудаһан энэ хүшэр хүндэ гээгдэл тушаа бидэ гүнзэгыгөөр шаналжа байһанаа элирхэйлнэбди.

Ю. В. Андроповой дурасхаалые хүндэлжэ байһанаа мэдүүлээд, кузовуудые хабсаралгын цехэй заһабарилагша Е. Н. Иванова, кузов хабсаралгын үйлэдбэриин начальник Б. З. Гуревич, таһагай начальник, кузов хабсаралгын үйлэдбэриин парткомой секретариин орлогшо В. А. Петров түрэл партидаа совет арадай хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байһан тухай, тэрэнэй дотоодын ба гадаадын политикые бүримүһэн дэмжэжэ байһан тухайгаа хэлэбэд.

Ленинскэ партиин ба совет гүрэнэй гайхамшагта ажал ябуулагша, социалис Эхэ ороной дүлэтэ патриот, эб найрамдалай ба коммунизмын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ Юрий Владимирович Андроповой наһа бараһан тухай мэдээсэлые ленинградайхид, бүхы совет арадтал адли, гүн гүнзэгы гашуудалтайгаар угтан абаба.

— КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой наһа бараһан тухай мэдээсэл манай зүрхэ сэдьхэлдэ тон ехэ гашуудал түрүүлнэ,— гэжэ В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ «Невский завод» нэгэдэлэй модельщигүүдэй бригадир Социалис Ажалай Герой Ю. А. Мартьянов хэлэбэ.— Юрий Владимирович өөрынгөө бүхы хүсые, эрдэм мэдэсэ болон ажабайдалайнгаа дүй дүршэл партиин политикые бэелүүлгэдэ, коммунизмын үзэл сурталай илан мандахын түлөө тэмсэлдэ зорюулдаг байгаа. Экономикые эршэ түгэсөөр хүгжөөхэ, арадай ажахые хүтэлбэрилгэ һайжаруулха, партийна, гүрэнэй болон ажалай журам бэхижүүлхэ, кадрнуудай харюусалга дээшэлүүлхэ, олониитын зохёохы эдэбхи үүсхэл хүгжөөхэ гэһэн партийна зорилгонуудые бэелүүлгэдэ тэрэнэй габьяа айхабтар ехэ юм. Бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлгэдэ, ядерна һандарал хосорол зайсуулан саралгада тэрэ горитой ехэ хубитаяа оруулаа.

Ю. В. Андроповой һайн һайхан дурасхаалые ёһолжо байһанаа мэдүүлхэдээ, митинг дээрэ үгэ хэлэһэн компрессорнэ агрегадуудай ахамад конструктор К. Б. Саранцев, токарь Н. Г. Миронова, нэгэдэлэй генеральна директорэй уялгые гүйсэдхэгшэ Н. Н. Иванов партиин ленинскэ хараа шугамые гүйсэд дүүрэнээр дэмжэжэ байһан, арадай үндэһэн аша туһые элирхэйлдэг, тэрэнэй дотоодын ба гадаадын политикые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө үнэн сэхээр тэмсэхээр шиидэнги байһан тухайгаа хэлэбэ.

— Юрий Владимирович манай хэрэгүүд болон эрилтэ хэрэглэмжэнүүдтэ анхаралтайгаар, энэрхыгээр хандадаг байгаа гэжэ бидэ, хүдэлмэришэд, һайн мэдэнэбди,— гэжэ митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ «Электросила» нэгэдэлэй гидрогенераторна цехэй фрезеровщигуудай бригадир Б. П. Лазарев хэлэбэ.—Тэрэнэй хэлэһэн үгэнүүд, статьянууд болон зохёолнууд бидэниие шэнэ түйлалтануудта зоригжуулдаг байгаа. Эдэ уйдхар гашуудалтай үдэрнүүдтэ Коммунис партияа тойруулан өөһэдынгөө зэргэнүүдые улам нягтаар жагсаахабди гэжэ тангаригланабди.

Шаналал гашуудалай митингдэ сугларһан Свердловскын ажалша коллективүүдэй түлөөлэгшэд — хүдэлмэришэд, эрдэмтэд, алба хаагшад, студентнэр болон багшанар Ю. В. Андроповой дурасхаалые минутын туршада дуугай байжа ёһолбо.

Юрий Владимировичай бүхы наһан Эхэ орондоо үнэн сэхээр алба хэлгын толотомо гэршэ болодог байгаа гэжэ, митинг нээхэдээ, КПСС-эй Свердловско обкомой нэгэдэхи секретарь Б. Н. Ельцин онсолон тэмдэглэбэ. Арадай ажахын бүхы һалбаринуудта, политическэ, ажахын болон олониитын ажабайдалые партийна хүтэлбэрилгын онол аргые нарижуулан һайжаруулгада мүнөө болоно байгаа һайн хубилалтануудые бидэ тэрэнэй нэрэтэй холбонобди.

Манай парти, совет арад, түрүү үзэлтэй хүн түрэлтэн ехэ гээгдэлдэ оробо гэжэ КПСС-эй ЦК-гай секретарь Н. И. Рыжков хэлэбэ. Дүлэтэ коммунист, Ленинэй хэрэгые үнэн сэхээр үргэлжэлүүлэгшэ, мүнөөнэй үе сагай гайхамшагта ажал ябуулагша Юрий Владимирович Андропов наһа бараба. Тэрэ толотомо ажабайдалтай байһан юм. Партиин тэрэниие хайшаньшье эльгээхэдэ Ю. В. Андропов өөрынгөө бүхы хүсэ шадал, партийна болон гүрэнэй ажал ябуулагшын өөрынгөө баян бүхы дүй дүршэл совет арадта алба хэлгэдэ дууһан зорюулдаг байгаа. Партиин хэрэгтэ, социалис Эхэ оронойнгоо һалбаран хүгжэхэ хэрэгтэ, тэрэ өөрынгөө бүхы хүсые үлэгдэлгүйгөөр үгөө гэхэдэ, үлүү хэлэһэн юумэн байхагүй.

Партиин, бүхы совет арадай ажабайдалай эгээл ехэ үйлэ хэрэг — КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он) Пленум Ю. В. Андроповой нэрэтэй холбоотой Пленумһээ хойшонхи үнгэрһэн үе хадаа экономическа ба социальна хүгжэлтын гол удхые гүнзэгыгөөр шэнжэлэлгын үндэһэ һуури дээрэ табигдаһан совет обществын урдахи зорилгонуудые шиидхэлгэдэ бодомжотойгоор, бодото дээрээ бүтээмжэтэйгээр хандадаг байһан, хаа хаанагүй ажалша коллективүүдтэ тогтонижожо багаа хүдэлмэриин бүтэмжэтэй, намдуу эрхэ байдалтай, ниитэ дээрээ эмхидхэл гуримтай, кадрнуудай харюусалгын дээшэлжэ байһан, гүрэнэй, ажалай болон түсэб дүүргэлгын журамай бэхижэжэ байһан үе саг болоно гээшэ.

Юрий Владимирович гайхамшагта хүн — даруу номгон абари зантай, энэрхы сэдьхэлтэй, зондо ехэ анхаралтай хүн байһан юм. Тэрэ ажалша хүндэ анхарал оролдолгоёо зорюулдаг байһан, тиихэдэнь совет хүнүүд тэрээндэ гүн гүнзэгы хүндэлэлөөр, инаг дураараа харюусадаг бэлэй.

КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он) июниин болон декабриин (1983 он) Пленумүүд дээрэ, Ю. В. Андроповой хэлэһэн үгэнүүд дотор партиин табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар манай шэн зоригто ажал хадаа Юрий Владимировичта эгээл һайн дурасхаал болохо байна.

Партида, орондо эгээл хүндэ хүшэр энэ үедэ бүхы совет хүнүүдэй КПСС-ые, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедые улам бүри нягтаар тойрон жагсаха байһанда ямаршье һэжэг байхагүй.

— Манай хүдэлмэриин ёһо гурим болоһон тодорхой ажал, үндэр харюусалга, хамтын хүтэлбэрилгэ, журам, гуримгүй ямаршье ябадалда эбсэшэгүй байлга хадаа мүнөө манай олохон амжалтануудай үндэһэ һуури болонхой,—гэжэ Верх-Исетскэ металлургическа заводой вальцовщик Социалис Ажалай Герой М. К. Финогенов хэлэбэ. — Ажалай бүтээсые түсэбһөө гадуур 1 процентээр дээшэлүүлхэ ба продукциин өөрынь үнэ сэнгые хахад процентээр даабаридаа нэмээжэ хороохо гэһэн КПСС-ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленум дээрэ Юрий Владимировичай хэлэһэн бодомжо Дунда Уралай промышленна предприятинуудай ажалша бүхы коллективүүдэй ажабайдалые мүнөө тодорхойлно. Үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ, нөөсэнүүдые бэдэрхэ, ажалай журам ба хүдэлмэриин бүхы участогуудта эзэн ёһоор хандалгые бэхижүүлхэ гэһэн партиин хараа шугамые бүхы хүсөөрөө дэмжэхэ гээшэ шухалын шухала партийна уялга болоно гэжэ бидэ, хүдэлмэришэд, тоолонобди. Энэмнай Юрий Владимировичта эгээл һайн дурасхаал болохо гэжэ тоолонобди.

Волгоградай Ф. Э. Дзержинскиин нэрэмжэтэ тракторна заводой хэдэн зуугаад ажалшад гол конвейерэй дэргэдэ сугларба. Эндэ гашуудал шаналалай митинг болоо.

Ю. В. Андроповой наһа бараһан тухай уйдхарта мэдээсэл бидэнэй хүн бүхэнэй зүрхэ сэдьхэлдэ гүнзэгы гашуудалтайгаар оробо,— гэжэ партиин ветеран, кузнечнэ корпусой хүдэлмэришэн А. И. Яковлев хэлээ. — Партиин ветерануудтай КПСС-эй ЦК-да болоһон уулзалгада хабаадаха зол намда тудаһан юм. Уулзалгада хабаадагшадта, бидэ бүгэдэндэ Юрий Владимировичай хэлэһэн үгэ гүнзэгы һанал бодол түрүүлһэн юм. КПСС-эй XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ шэглүүлэгдэнхэй манай шэн зоригто ажал тэрээн тухай эрхим дурасхаал болохо бшуу.

Ю. В. Андроповой дурасхаалда зорюулагдаһан митинг Черновцыдэ, Агуухэ Октябриин социалис революциин 60 жэлэй ойн нэрэмжэтэ бээлэйн-трикотажна нэгэдэлдэ болоно үнгэрбэ.

— Манай парти, бүхы совет арад хүндэ гээгдэлдэ оробо, ленинскэ партиин болон Совет гүрэнэй гайхамшагта ажал ябуулагшын, социалис Эхэ ороной жаргалай ба һалбаран хүгжэлтын түлөө, дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэлшын зүрхэн сохихоёо болибо,—гэжэ нэхэлгын цехэй бригадир В. Доценко хэлэһэн байна.

Митингдэ хабаадагшад дабхар хүсэтэйгөөр хүдэлхэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, журам бэхижүүлхэ, табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула бүхы юумэ хэхэ байха гэжэ найдуулба.

(ТАСС).

ГҮНЗЭГЫ ШАНАЛАЛАА МЭДҮҮЛНЭ

Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводто митинг болобо

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Юрий Владимирович Андроповой наһа бараһан тухай мэдээсэлые ордента заводой коллектив гүнзэгы гашуудал шаналалтайгаар угтаа. Буряадай промышленна түрүүшын гигант, Буряад ороной хүдэлмэриин ангиин түрүүшын гуламта, алдар солото заводой проходной мүнөөдэр хүдэлмэришэдөө дуугай уйдхартайгаар угтаба.

Үглөөнэй 10 час. Заводой проходнойн үүдэндэ Ю. В. Андроповой дүрэ зураг уйдхар гашуудалай хара хүрээ соо гунхан надхаһан тугуудай дунда үлгөөтэй. Иишэ, түрэл заводойнгоо проходной руу, хүдэлмэришэд олоороо яаралтай һубарина. Амаралтадашье байгаа һаа, тэдэнэр энэ гашуудалта мэдээсэл дуулахадаа, түрэл коллективтээ сугларжа, хүдэлмэришэн ангиин заншалта ёһоор бата нэгэдэлээ гэршэлхээр яарана ха.

Үглөөнэй 11 час. Заводой вагонно комбинадай цех соо хүдэлмэришэд олоороо сугларба. Дайшалхы ба ажалай үнинэй тогтонижонги ёһо заншалтай, политическэ үндэр мэдэрэлтэй энэ коллективые ажалай баатаршалгын үедэшье, хүшэр хүдэлмэриин шахардуу үедэшье баяр ёһололой оршон байдалдашье хараһан байхабди. Харин мүнөө... Мүнөө эндэ хүдэлмэришэд гашуудал ёһололой митингдэ сугларба бшуу. Тоһон, мазут болошоһон спецовкотойшье, юрын амаралтын үдэрэй хубсаһатайшье хүнүүд эндэ сугларанхай, Ю. В. Андроповой, портредүүдые, «Дэлхэйдэ— эб найрамдал!», «Европодо — эб найрамдал, аюулгүй байдал, харилсаа холбоо!», «Парти, арад бата нэгэдэлтэй!» гэһэн лозунг, транспарантнуудые баринхай.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой наһа бараһантай дашарамдуулагдаһан уйдхар гашуудалай митингые заводой парткомой секретарь А. Н. Когдунов нээжэ, КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. М. Беляковто үгэ үгтэбэ.

— Нүхэдүүд! Советскэ Союзай Коммунис парти, совет арад, мүн бүхы дэлхэйн түрүү үзэл бодолто хүнүүд мүнөө дүлэтэ коммунист, үнэн сэхэ ленинец, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Юрий Владимирович Андроповтой гүнзэгы уйдхар гашуудалтайгаар хахасажа байна. Гүрэн түрэеэ улам хүсэтэй болгохо, совет арадай ажабайдалые саашадань һайжаруулха, мүн бүхы дэлхэй дээрэ амгалан байдал, эб найрамдал тогтоохо талаар эсэшэ сусашагүй хүдэлһэн Ю. В. Андроповой габьяань ехэ, хэтэ мүнхэдөө мартагдашагүй, — гэжэ тэрэ хэлээд, энэ гашуудалта үедэ хүдэлмэришэн ангиин мэдэрэл болон эмхидхэлээ, өөрынгөө үндэр шэнжэ шанарые шэнэ хүсэтэйгөөр харуулан, бата нэгэдэлээ гэршэлхые уряалба.

Удаань заводой хүдэлмэришэд — механическа цехэй слесарь А. Т. Балданов, булад шудхалгын цехэй краножатануудай бригадир И. М. Бузина, вагонно цехэй хүдэлмэришэн М. П. Сордонова, вагон хабсаралгын цехэй слесарь Ю. И. Жужгов, электромашинна цехэй мастер К. Н. Лукинчук, заводой начальнигай уялга дүүргэгшэ, заводой ахамад инженер Н. А. Остапенко гэгшэд үгэ хэлэжэ, гүнзэгы уйдхар гашуудалаа мэдүүлбэ.

Митингдэ хабаадагшад эндэ хэлэгдэһэн үгэнүүдэй үндэһөөр, заводой бүхы хүдэлмэришэдэй нэгэн һаналаар КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой наһанһаа нүгшэһэнтэй дашарамдуулан, гүнзэгы шаналал гашуудалаа элирхэйлэн, хүдэлмэришэн ангиингаа нэгэдэлые батажуулан, Коммунис партияа тойрон нягтаар жагсажа байһанаа мэдүүлһэн телеграмма КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо эльгээхэ гэжэ шиидхэбэ. Механическа цехэй гагнууршан Н. В. Игошев энэ телеграммын текстые бүлтанда уншаа.

Д. ДАШИЕВ.

ЮРИЙ ВЛАДИМИРОВИЧ АНДРОПОВЫЕ ХҮДӨӨЛҮҮЛГЭ ЭМХИДХЭХЭ КОМИССИЬАА

Юрий Владимирович Андроповые вторнигто, февралиин 14-дэ, үдэрэй 12 часта Улаан талмай дээрэ хүдөөлүүлхэ юм гэжэ комисси мэдээсэнэ.

КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Арадай хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилгэ болон тэдэнэй эрилтэнүүдые хангалгын гурим хүгжөөхэ комплексно программын зохёогдон табигдажа байhантай дашарамдуулан, хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые гүйсэд дүүрэнээр хангаха талаар ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй (предприятинуудай) ажахын бэеэ даанги байдал үргэдхэхэ ба аша оролдолгыень дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд тухай асуудал КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ хаража үзэгдэбэ.

Орон дотор хүн зоной ажаhуудал хангалгые hайжаруулха хэмжээнүүд залан сэхээр бэелүүлэгдэнэ, hэлбэриин материально-техническэ баазань хүгжөөгдэнэ, бэхижүүлэгдэнэ гэжэ баталагдан абтаhан тогтоол соо тэмдэглэгдэнэ. Гэхэтэй хамта ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын хэмжээн совет хүнүүдэй улам ургажа байгаа эрилтэнүүдтэ үшөөл гүйсэд харюусанагүй. Ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгые үргэдхэлгэдэ, тэдэнэй шанарые hайжаруулхада эдэбхитэйгээр нүлөөлхэнь тула ажахы эрхилэлгын гуримые нарижуулан hайжаруулха шухала.

Ажалша коллективүүдэй хүсэл эдэбхиые хүгжөөхэ, хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдэй түлөө харюусалгыень дээшэлүүлхэ, хүн зоной ажаhуудал хангалгые hайжаруулгада тэдэнэй аша оролдолгые дээшэлүүлхэ зорилготойгоор хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые гүйсэд дүүрэнээр хангаха талаар ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй (предприятинуудай) ажахын бэеэ даанги байдал үргэдхэхэ ба аша оролдолгыень дээшэлүүлхэ талаар экономическа туршалга 1984 оной июлиин 1-hээ РСФСР-эй Хүн зоной ажаhуудал хангалгын министерствын системэдэ (Башкирай АССР-эй ба Коми АССР-эй Хүн зоной ажаhуудал хангалгын министерствэнүүдтэ, Алтайн хизаарай гүйсэдхэхэ комитедэй, Астраханска, Ивановска, Кемеровскэ, Саратовска болон Ярославска областьнуудай гүйсэдхэхэ комитедүүдэй хүн зоной ажаhуудал хангалгын управленинүүдтэ) үнгэргэхэ тухай РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дурадхалые КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет анхаралдаа абаhан байна.

Туршалга үнгэргэлгын үедэ ажахы эрхилэлгые саашадань нарижуулан hайжаруулха, ажахын ажал ябуулгын хэмжээе, хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдэй түлөө тэдэнэй харюусалгые дээшэлүүлгэдэ ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй (предприятинуудай) аша оролдолгые дээшэлүүлхэ талаар шэглүүлэгдэhэн экономическа ба эмхидхэлэй хэмжээнүүдые бодотоор хинан шалгаха гэhэн удхатай. Шанарыень hайжаруулгада, захилнуудые гүйсэдхэлгын болзорые сахилгада, хүн зоной ажаhуудалые улам болбосон hайнаар хангалгада онсо анхаралаа хандуулха шухала.

Ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг предприятинуудай болон эмхинүүдэй ажал ябуулгые түсэблэхэ, сэгнэхэ үедөө хүн зоной түлэдэг эрилтэ, хэрэглэмжэнүүдые хангалгын хэмжээе дээшэлүүлгэдэ гол анхарал хандуулха, ажахын тоосоое үргэнөөр нэбтэрүүлхэ үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдые (предприятинуудые) хүтэлбэрилгэдэ ажалша коллективүүдэй үүргэ дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин ба социальна хүгжэлтын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ тэдэнэй арга боломжонуудые үргэдхэхэ шухала.

Хүн зоной ажаhуудал хангадаг предприятинуудта үнгэргэгдэhэн туршалга шухала удха шанартай байна гэжэ тогтоол дотор тэмдэглэгдэнэ. Энэ хүдэлмэриие бэелүүлгэ хүн зоной ажаhуудал хангалгын албанай ажахы эрхилэлгын үрэ түгэс арга онолнуудые зохёоходо нүлөөлхэ байна гэжэ заагдана.

Хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые гүйсэд дүүрэнээр хангаха талаар ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй (предприятинуудай) ажахын бэеэ даанги байдал үргэдхэхэ ба аша оролдолгыень дээшэлүүлхэ хараалагдаhан хэмжээнүүдые залан сэхээр бэелүүлгэдэ али б о л о х о о нүлөөлхэ, абтаhан шиидхэбэринүүдые онолноотой дунда үргэнөөр олигуулхыень, тэдэнэй бодотоор бэелүүлхын түлөө кадрнуудай харюусалгые дээшэлүүлхыень, совет хүнүүдэй ажаhуудалай хангалгын хэмжээе нилээд hайжаруулха зорилгонуудые бэелүүлхын тула хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхи зохёохы үүсхэл хүгжөөхые партийна, совет, ажахын, профсоюзай ба комсомолой организацинуудта дурадхагдаба.

* * *

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые бэелүүлхын хүгжөөхэ, правительство экономическа туршалга хэхэ гуримуудые тодорхойлоо.

Хүдөө нютагта ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын хэмжээе, хүн зоной түлэдэг ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын хэмжээн тэрээнhээ гаргаха, туршалгада хабаадаха байhан үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдтэ (предприятинуудта), мүн министерствэнүүдтэ болон управленинуудтэ ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын хэмжээн баталагдаха юм гэжэ тогтоогдоо. Туршалгын хэгдэхэ үедэ ашаг олзоhоо дээдын зургаанда, гүрэнэй бюджедтэ оруулагдаха мүнгэнэй тогтууритай нормативуудые тогтоохо, салин хүлhэнэй фонд, урмашуулгын фонд байгуулха.

Хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые хангаха талаар дээдын зургаануудай показательнуудые, экономическа нормативуудые, үнэ сэнгүүдые, тарифуудые тогтооhонойнь үндэhөөр туршалгада хабаададаг үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд (предприятинууд), мүн министерствэнүүд, управленинууд экономическа ба социальна хүгжэлтын түсэбүүдые бэеэ даагаад зохёохо, шухала хэрэгтэй материальна нөөсэнүүдые, тэрэшэлэн подрядна хүдэлмэриин лимидүүдые эльгээхэ байhан тухай дээдын зургаанuudта мэдээсэхэ.

Хүн зоной эрилтэнүүдые хангалгын шанарые hайжаруулгада, болзорыень сахилгада, болбосон hайнаар хангалгада, гэр байраяа заhабарилха, радиотелевизионно аппаратуранuudые гэр hуудалай машина болон приборнуудые, хубсаhа хунар, гутал, мебель болон ажаhуудалай бусад хэрэгсэлнүүдые заhабарилха, hэргээхэ талаар хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые бүри гүйсэд дүүрэнээр хангалгада, элдэб юумэ зээлээр абаха албан зургаануудые, фотоательенүүдые, парикмахерскануудые, мүн хүдөө нютагай хүн зоной эрилтэнүүдые хангалгые үргэдхэлгэдэ тогтоол дотор онсо анхарал хандуулагдана. Хүн зониие хангалгын шэнэ, түрүү арганууд үргэнөөр хүгжөөгдэхэ, фабрика, заводуудай, барилганuudай, эмхи зургаануудай ба организацинуудай ажалшадые болбосон hайнаар хангаха, гэртэнь захил хэгшын эрилтэ хангалга саашадаа хүгжөөгдэхэ ёhотой. Гол эрилтэ хэрэглэмжэнүүдhээ гадна, туршалга үнгэргэлгын үедэ захил хэгшэдтэ таарамжатай hайн байдал хангаха арга олгоhон эрилтэнүүдые үргэдхэхэ хэмжээнүүдые бэелүүлхээр хараалагдана.

Хүдэлмэриин болон социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолхо үедэ үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй (предприятинуудай) ажал ябуулга хүн зоной ажаhуудалай эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые хангаха түсэбтэ даабаринуудые дүүргэлгын үрэ дүнгүүдээр сэгнэгдэхэ ёhотой гэжэ тогтоогдоо. Хүн зоной түлэдэг эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые улам ехээр хангаhан, захилнуудые гүйсэдхэн бэелүүлгын шанарые hайжаруулhан, болзорыень хорооhон, болбосон түхэлтэй болгоhон, мүн ашаг олзыень дээшэлүүлhэн коллективүүд илаhанда тоологдохо зэргэтэй. Хүн зонhоо ороhон захилнуудые hайн шанартайгаар, богони болзор соо гүйсэдхэн бэелүүлhэнэйнь түлөө хүн зоной ажаhуудал хангадаг коллективүүдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ зорилготойгоор ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын түлбэри гол түлэб захилнуудые бэелүүлhэнэйнь hүүлээр түлэгдэхэ ёhотой гэжэ тогтоогдоо.

Ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг предприятинуудай ажахын тоосоое бэхижүүлхэ, материальна баазыень хүгжөөхэ хэмжээнүүд хараалагданхай. Иимэ зорилготойгоор тогтууритай нормативуудай үндэhөөр дээдын зургаануудта үгтэхэ мүнгэнhөө бэшэ бүхы ашаг олзонь тэдэнэй мэдэлдэ үлөөгдэхэ ёhотой байна.

Туршалгада хабаададаг үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдтэ (предприятинуудта), министерствэнүүд болон управленинүүдтэ нөөсэлэгдэhэн мүнгэ зөөри хуряажа абтахагүй гэжэ онсолон заагдана.

Үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй (предприятинуудай) материально-техническэ хангалгые hайжаруулха талаар хэмжээнүүд тогтоол дотор тодорхойлогдобо. Туршалгада хабаададаг үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдтэ (предприятинуудта) ажаhуудалай эрилтэнүүдые хангаха талаар хүн зоной захилнуудые дүүргэлгэдэ хэрэгтэй эд бараа табиха гэжэ рознично худалдаа наймаанай предприятинууд болон эмхи з у р г а а н у у д т а зүбшөөгдэбэ. СССР-эй Госснабай территориальна зургаануудтай зүбшөөд, нормоhоо гадуур байhан, хэрэглэгдэдэггүй түхеэрэлгэнүүдые, зэр зэмсэгүүдые, түүхэй эд болон материалнуудые, эрилтэдэ хүрэмэ бэшэ эд бараа ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдтэ (предприятинуудта) худалдаха эрхэ СССР-эй Госснабай харьяата предприятинууд болон промышленна предприятинуудта олгогдобо. Туршалгада хабаададаг үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй захилаар ажаhуудалай эрилтэ хангаха захилнуудые дүүргэхэдэ хэрэгтэй хүсэд бүтээгдэдэггүй ба болбосоруулагдаагүй зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ гэжэ предприятинууд ба эмхи зургаануудта зүбшөөгдэбэ.

Хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгые hайжаруулха ба хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдые түйлахын түлөө тэдэнэй оролдолго урмашалые шангадхаха талаар хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхи үүсхэлые дээшэлүүлхын тула ажал эмхидхэлгые ба ажалай түлбэриие нарижуулан hайжаруулха хэмжээнүүд hайшаагдаба. Бодото байдалда өөрыгөө харюулhан ажалай эмхидхэлгын ба урмашуулгын хүсэндөө байhан, мүн шэнэ аргануудые нарижуулан hайжаруулха талаар хэмжээнүүд хараалагдаба:

эсэсэй үрэ дүнгүүдэй түлөө нэгэн ниитэ нарядаар ажалай түлбэри абалгатай ба хамтынгаа салин хүлhэ ажалда хабаадалсаhанай коэффициентын хэмжээгээр хубаарилгатай ажахын тоосооной гол ёhонуудые хэрэглэдэг бригадна арга. Ажаhуудалай эрилтэнүүдые хангадаг цехүүдтэ, мастерскойнуудта, ателье болон үйлэдбэриин бусад hалбаринуудта энэ арга булюу хэрэглэгдэхэ ёhотой. Бригадануудай бүридэлдэ хүдэлмэришэдтэй хамта инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадые оруулалга зүбшөөгдэбэ;

коллективүүд болон зарим хүдэлмэрилэгшэдэй баталhан хэлсээтэ арга. Эрилтэ хэрэглэмжэ хангажа олохо мүнгэнэй хэмжээн хэлсээгээр тодорхойлогдохо, үйлэдбэриин нэгэдэлдэ (предприятида) заабол тушаагдаха. Олдоhон мүнгэнэй бэшэ хубинь ажалай түлбэридэ үгтэхэ, хүн бүхэнэй ажалда хабаадалсаhанай зэргээр хүдэлмэрилэгшэдэй хоорондо хубаагдаха;

гол хүдэлмэрээ хэхынгээ хажуугаар хүдэлмэриин сагhаа гадуур хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай ондоо ажалда хүдэлхэ подрядна арга. Захиргаан болон бригадын (хүдэлмэрилэгшэдэй) хоорондо баталагдаhан хэлсээнүүдэй хүсэндөө байhан нормо болон расценкэнүүдэй үндэhөөр ажал эмхидхэлгэ ба түлбэриин гурим тодорхойлогдохо;

студентнүүдэй, пенсионернүүдэй, инвалидууд болон гэрэй эзэн эхэнэрнүүдэй дүүрэн бэшэ хүдэлмэриин үдэр гү, али хүсэд бэшэ хүдэлмэриин долоон хоногто хүдэлхэ гурим. Хубсаhа хунар, гутал хадхаха, ажахын жэжэ хэрэгсэлнүүдые заhабарилгада, прокадай ба тушаан абалгын пунктнуудта энэ гуримые булюу хэрэглэхэ гэжэ дурадхагдаба. Хэрэгтэй болоо hаань, нэрлэгдэhэн хүдэлмэрилэгшэдтэ бүтээсынь доошолуулагдаhан нормо ба түсэб тогтоохо гэжэ зүбшөөгдэбэ;

хүн зоной амяраа захилнуудые дүүргэхын тула гэртээ хүдэлхэ арга.

Хүн зоной эрилтэнүүдые хангалгын шанарые hайжаруулха, тэрэ тоодо hуниин сагта ба hайндэрэй үдэрнүүдтэ, хүнүүдэй гэр байрадань түргэнөөр хангалгые үргэдхэхэ талаар хэмжээнүүд хараалагдаба. Хүн зоной захилаар гоё hайхан, өөрсэ шухаг зүйлнүүдые зохёожо, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлhэн авторнуудые шагнаха гурим тогтоохо.

Туршалгада хабаададаг министерствэнүүдэй, управленинүүдэй, үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд болон предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй салин хүлhэнэй фондые хэрэглэхэ талаар эрхэнүүд үргэдхэгдэбэ. Профсоюзай комитедтэй зүбшэн хэлсэжэ, салин хүлhэнэй фонддо алмалта хэhэнэй ашаар түгэс бэлэдхэлтэй хүдэлмэришэдтэ, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадта мэргэжэл шадабариин түлөө дээшэлүүлэгдэhэн нэмэлтэ түлбэри тогтоохо эрхэ үйлэдбэриин нэгэдэлнүүд болон предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ олгогдобо, эдэ нэмэлтэ түлбэри тогтоохо гурим тодорхойлогдобо.

Туршалгада хабаададаг үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй (предприятинуудай), министерствэнүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрилхы, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай урмашал оролдолгые дээшэлүүлхэ, эрилтэнүүдые хангалгые үргэдхэхэ ба тэрэнэй шанарые hайжаруулха зорилгоор тэдэнэй шангуудай хэмжээн хүн зондо үзүүлэгдэhэн хангамжын хэмжээнэй дээшэлhэнhээ сэхэ дулдыдаха ёhотой гэжэ тогтоогдобо. Үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй (предприятинуудай), министерствэнүүд болон управленинүүдэй хүтэлбэрилгын аппарадай хүтэлбэрилхы ба бусад хүдэлмэрилэгшэдые шагнахын тула ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангаха талаар түсэбэй дүүргэлтэ үндэhэ баримта болохо юм.

Захилнуудые дүүргэхэ болзорой сахигдаагүй, шанарайнь муудаhан байгаа hаа, гансал сэхэ зэмэтэй хүнүүд бэшэ, мүн үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй (предприятинуудай) хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд ажахын ажал ябуулгын гол дүнгүүдэй түлөө шангуудhаа дүүрэн гү, али зарим тэды хаhагдаха гэжэ тогтоол дотор заагдана. Захиргаанай-хүтэлбэрилгын аппарадай хүдэлмэрилэгшэдэй тооe улам бүри үндэhэ баримтатайгаар гуримшуулха, мүн тэрэшэлэн тэдэнэй ажалые урмашуулха арганuudые шангадхаха хэмжээнүүд хараалагданхай.

Армениин ССР-эй Ленинаканска-Центральна hунгуулиин округой hунгагшад СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат Константин Викторович Русаковтой февралиин 10-да Ленинаканда уулзаба.

ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭ ЭБ НАЙ... ХАНГАХЫН Т...

hУНГАГШАД К. В. РУСАКОВТОЙ У...

Манай Коммунис парти болон орондо ушарhан ехэ уйдхар гашуудал—Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Юрий Владимирович Андроповой наhа барахан тухай мэдээсэлэй мүнөөдэр абтаhаниинь мэдэнэ ёhотойт гэжэ К. В. Русаков хэлээ.

Энэ ехэ гээлтэ тухай манай бүхы парти, бүхы совет арад гүнзэгы сэдьхэлhээ шаналан гашуудажа байна.

Марксистско-ленинскэ теориие зохёохы ёhоор хүгжөөлгэдэ, тэрэниие бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ асари ехэ хубитаяа оруулhан манай партиин элитэ ехэ бэлиг шадабаритай хүтэлбэрилэгшэ бидэнэрhээ хахасаба.

Коммунис парти болон совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, коммунизмын суртал hургаалнуудай түлөө, эб найрамдалай түлөө нугаршагүй тэмсэлшэ Юрий Владимирович Андроповой нэрэ совет хүнүүдэй, түрүү үзэлтэй бүхы хүн түрэлтэнэй зүрхэ сэдьхэлдэ хэтэдээ үлэхэл.

Юрий Владимирович Андроповой дурасхаалые hүүриhаа бодожо ёhолон хүндэлхые К. В. Русаков дурадхаба. [Минута соо дуугай байлга].

Депутадта кандидадай этигэмжэтэ нюур—оймhоной үйлэдбэриин нэгэдэлэй парткомой секретарь П. О. Степанян үгэ хэлэхэдээ, К. В. Русаковой ажаябадалай зам тухай суглааргшадта хөөрөөд, hунгалтын үдэр коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй бата нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө нэгэн hаналтайгаар дуугаа үгэхыень hунгагшадые урялба.

Юрий Владимирович Андроповой наhа барахан дээрэhээ гүнзэгы сэдьхэлhээ шаналан гашуудажа байhанаа уулзалга дээрэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээд, шэн габьяата ажалаараа манай Эхэ ороной экономическа хүсые бэхижүүлхэ хүсэлэнтэй байhан тухайдаа мэдүүлээ. КПСС-эй, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедэй дотоодын болон гадаадын политикые бүгэдэ арадай hайшаажа, нэгэн hаналтайгаар дэмжэжэ байhан тухайнь үгэ хэлэгшэд зааба. Парти болон арадай таhаршагүй холбоо барисаатай байhые тэмдэглээ.

К. В. Русаков суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ. Тэрэниие СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлhэнэйнь түлөө hунгагшадта баяр баясхалан хүргэбэ.

Эдэ бүхы жэлнүүд манай арадай үрэ түгэс, зохёон байгуулхы ажалаар, шэнэ түйлалтануудаар, эб найрамдалые хангахын түлөө эршэтэ халуун тэмсэлээр нэбтэрэнхэй байгаа гэжэ үгэ хэлэгшэ урда hунгалтаhаа хойшо ороной хүгжэлтын дүнгүүдые тодорхойлходоо тэмдэглээ. Энэ үе соо Совет гүрэнэй экономическа хүсэн нилээд ургаа, тэрэнэй улсхоорондын харилсаан ба өөрыгөө хамгаалха арга шадабари дээшэлээ, обществын социально-политическэ нэгэдэл, СССР-эй арадуудай аха дүүгэй хани барисаан бэхижээ, совет хүнүүдэй hуудал байдал улам hайжараа, оюун ухаан бодолынь баяжаа.

Депутадта кандидат мүнөө үеын улсхоорондын байдалай онсо шэнжэнүүдые дэлгэрэнгыгээр элирхэйлэн харуулаад, дайнай аюулые зайсуулан сарахын түлөө социалис хани нэгэдэлтэ бүхы оронуудтай хамта манай парти болон Совет гүрэнэй тэмсэжэ байhан тухай хөөрэбэ. Империализмын ээрхэг түримхэй hанаашалгануудта шанга харюу сохилто үгэхын тула бүхы юумэн: хүсэтэ экономико, мүнөөнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд, манай обществын морально-политическэ бата бэхи байлга, ханинартаяа — социалис хани нэгэдэлтэ оронуудтай нягта холбоо барисаан манайда бии гэжэ тэрэ хэлэбэ. Аха дүү гүрэнүүдэй хамгаалалтын сэрэгэй-политическэ холбоон — Варшавска Договорой эмхи эб найрамдалай ба социализмын найдамтай хуяг болоно.

Дэлхэйн социалис байгуулалтын мүндэлhэнhөө, социалис хани нэгэдэлэй тогтоог-

МАЛ АЖАЛ — онсо шухала hалбари

МАЛШАДАЙ ЭРИЛТЫЕ ХАНГАХА

Мухар-Шэбэрэй районой «Коммунизм» колхозой hүнэй фермын коллектив үнгэрэгшэ жэлдэ үндэр амжалта туйлаба. Түсэбтэ даабариин ёhоор 6 мянган центнер hү тушааха түсэбөө үшөө сентябриин 26-да дүүргээ юм. Түсэбhөө гадуур 1271 центнер сагаан эдеэн гүрэндэ тушаагдаа.

Эршэтэ ажалай эхи заха эмхидхэлhээ ха юм даа. Тиимэhээ фермые даагша Буряадай АССР-эй габьяата малшан В. А. Теслева нэн түрүүн хүн зоноо зүбөөр хубаарилан табиха, даалгагдаhан хүдэлмэриин дүүргэлтые наринаар шалгаха асуудалнуудта онсо анхарал хандуулдаг. Мүнөө үедэ фермын коллектив хүдэлмэрилэгшэдөөр дуталдадаггүй. Эндэ 16 hаалишад ажаллана. Үнинэй хүдэлжэ байhан Буряадай АССР-эй габьяата малшан М. М. Кожевникова, Н. А. Федорова, Е. П. Ефимова, М. Е. Красинская, мал адуулагшад К. Я. Оленников, П. Л. Тимофеев болон бусад залуушуулые дахуулан, хүдэлмэриингөө дүршэлдэ hургадаг юм. Тускаилбал, нүхэр Красинская түсэбэй ёhоор 652 центнер hү haaxa байhан hаа, тэрэнэй дүүргэлтые 818 центнертэ хүргөө. Даалгагдаhан үнеэн бүриhөө тэрэ 2923 килограмм hү haahан байна. Фермын hаалишад үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 2351 килограмм hү hаагаа. Энэ амжалта туйлаха хэрэгтэ мал адуулагшад П. П. Тимофеев, Е. С. Гусляков, К. Я. Оленников, Н. П. Тимофеев гэгшэд хубитаяа ехээр оруулаа.

1983—1984 онуудта малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын, мал ажалай продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилэн худалдахын түлөө Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоhон энэ коллектив үбэлжэлгын үедэ 600 центнер hү haажа, 550 центнерынь гүрэндэ эрхим шанартайгаар тушааха гэжэ шиидэбэ. Тиихэдэ үнеэн бүриhөө 1700 килограмм hүн hаагдаха юм.

Энэ зорилго бэелүүлхын тулада малда тэжээл буйлуулан үгэхэ гээшэ шухала. Тиимэhээ тэжээлэй цех таhалгаряагүй хүдэлгэгдэжэ, шанаржуулагдаhан тэжээл малда үгтэнэ. Малай рациондо силос, үбhэн, хэршэгдэhэн hолоомон, талха тарианай зүйл оруулагданхай.

Коммунист В. А. Теслевагай

хүтэлбэрилдэг коллективтэ үзэл сурталай, ниитэ-политическэ хүдэлмэри hайнаар эмхидхэгдэдэг. Политинформаторнууд, агитаторнууд баталагдаhан түсэбэй ёhоор хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолжо, дайшалхы, сахилгаан хуудаhанууд гаргагдадаг. Тэдэнэр КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин материалнуудтай фермын хүдэлмэрилэгшэдые гүнзэгыгөөр танилсуулжа байна. Эндэ улаан булан hайнаар түхеэрэгдэнхэй. Социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые харуулhан тусхай стенд бии. Тус фермынхид хүршэ «Родина» колхозой Хара-Шэбэрэй фермын hаалишадтай мүрысэнэ. Энэ мүрысөөнэй дүнгүүд hара бүхэндэ согсологдоно. Улаан буланда телевизор, биллиард бии. Му-

АМЖАЛТАЯА БАТАДХАНА

hаяхан Зэдын районой малшадай үнгэрhэн жэлэй дүнгүүд согсологдожо, мүрысөөндэ эрхимлэгшэдынь тодоруулагдаhан байна. Эдеэ хоолой продуктнуудые горитойхоноор үйлэдбэрилжэ бэлэдхэхын тула ажалай тэмсэлдэ оролсоhон ажахынуудай дундаhаа Оёорой совхоз урда мэтэ онсо шалгараа. Дурсагдагша ажахы гүрэндэ мяха тушааха жэлэйнгээ түсэбые 111 процент дүүргэжэ, hү худалдаха даабаряа 18 процентээр, ноохо тушааха түсэбөө 21 процентээр үлүүлhэн байна. Мүн энэ хугасаа соо үхэр малай, хонидой, адуу моридой тоо толгой олошоруулха түсэбөө урагшатайгаар бэелүүлжэ шадаа юм.

Социалис мүрысөөндэ эрхимлэhэн тус совхозой коллективтэ КПСС-эй райкомой, арадай депутадуудай районно Соведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдахаhаа гадна, районой Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэбэ.

Оёорой совхозой коллектив арбан нэгэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбые болзорhоо урид шалан дүүргэхээр республика доторoo үүсхэл гаргаhан юм.

Табан жэлэй гурбадахи жэлдэ мяха, hү, нооhо үйлэдбэрилжэ гүрэндэ тушааха түсэбэй дүүргэлтэдэ совхозой үнинэй дүршэлтэй хонишон Иван Егорович Пелихов, түрүү hаалишад Цырма Батуевна Ринчинова, Зинаида Гайфуллиновна Гайфуллина болон бусад горитойхон хубитаяа оруулhан байна. Эдэ үдэрнүүдтэ совхозой үхэршэд, hаалишад, хонишод ниитынгээ адууhа малай үбэлжэлгые эмхитэй hайнаар үнгэргэжэ байнхан.

Ц. ДОРЖИН.

ОЛОНДО ХҮН... ХОНИШ...

Январь hарын ян гэмэ хүйтэн, сапатай, бордоhотой үдэр Үбэр-Зөөхэйн эрхим хонишодой нэгэн А. Ю. Машиевай отарада хүрэжэ ерэбэбди.

— Александр Юндунович арбан жэлэй туршада хонишоноор хүдэлжэ байна. Тэрэ жэл бүри ажахы доторoo дэлгэрhэн хонишодой социалис мүрысөөндэ хододоол илажа гарадаг хүн юм. Арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбадахи гол жэлдэ Машиевай бригадынхид нилээд hайн дүнгүүдые туйлаа. Бригадань үнгэрэгшэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриhөө 105 хурьгадые абажа, толгой бүриин шэгнүүрые эхэhээнь hалгаахадаа дунда зэргээр 20 килограммда хүргэhэн алдартай. Тиихэдэ нэгэ хонинhоо 3,28 килограмм нооhо хайшалжа тушааhан байна. Игэжэ түрүү хонишон нёдондоной дүнгөөр колхозойнгоо чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэhэн юм, — гэжэ Сэлэнгын районой «Эрдэм» колхозой түрүүлэгшэ Борис Лубсанович Доржиев тайлбарилан ойлгуулба.

Үбэлжэлгэ — малшадай шанга шалгалта боложо үгэдэг гээшэ. Машиевтан энэ харюусалгатай хаhадаа хэзээ хэзээнэйхиhээ урагшатай hайнаар бэлдэжэ, шэмэрүүн хүйтэниие угтаа. Эдэнэрэй даадаг хонидынь, намар яhала тарган байжа, саг соогоо үрэжүүлэгдээ hэн. Хонидойнь байра эртээнhээ заhабарилагдаа, дулаалагдаа, даалгагдаhан участок дээрэhээ өөhэдынгөө хүсөөр яhала ехэ үбhэ, ногоон hолоомо хуряажа абаhан байна.

—Табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэшье бидэнэр урдаа табиhан зорилгоо бэелүүлхэ байхабди, — гэжэ Александр бидэндэ хэлэбэ. —Теэд түйлэhанаа батадхахын, ажалай шэнэ амжалта туйлахын түлөө гараа ганзагалангүй хүдэлхэ, абаhан социалис уялгаяа дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ, эхэ хонин бүриhөө хурьга абажа, гарзагүйгөөр түлжүүлхэ hаналтайбди. Юуб гэхэдэ, ямаршье эрхэ байдалда үдэр бүриин оролдосотой ажал лэ малшадта амжалта асардаг ха юм.

Машиевтанай отарын оршодог Шулуута гэжэ газарта ерэхэдээ, энэ эбтэй зэтэй бригадын оролдосотойгоор ажалладагыень, эндээ ёhотой эзэд байhыень мэдээ hэмди. Хонидойнь хорёо хашаа соошье, байра байдалайнь газаа, досооншье юумэниинь хуу эмхи гуримтай. Хашаа хорёониинь яндагараар бариглданхай, үбhэниинь хорёологдонхой харагдана. Мүн эндэ үбhэ, hолоомон, холимог болон минеральна тэжээлэйньшье нөөсэ яhала ехэ.

Дүй дүршэлтэй хонишод мүнөө бии байhан тэжээлhээ

ТҮЛ АБАЛГА ҮРГЭЛЖЭ...

Яруунын районой «Дружба» колхоздо хурьга абаха харюусалгатай хаhа түлэгтөө оронхой. Энэ ажахын ахалагша хонишон, нёдондоной дүнгөөр чемпион болоhон Геннадий Терентьевич Ивановой даадаг бригадада хүдэлмэри эмхитэй hайнаар ябуулагдана. Тэрэ КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй, мүн областной партийна 32-дохи конференциин шиидхэбэринүүдтэй танилсаад байхадаа, бүри үндэр, дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялга абаба. Игэжэ эдэнэр байгша ондо хонин бүриhөө хурьга абаха хүсэлэнтэй ажаллажа байна.

Мүнөө тус бригадынхид бүхыдөө 200 гаран хурьгадые абаад, бүрин бүтэнөөр томо болгоно.

Ажахын эгээл дүршэлтэй хонишон Георгий Ефимович Просянников томодхогдоhон отарые даадаг юм. Тэрэнэй мэдэлдэ бүхыдөө 1041 эхэ хонин тоологдоно. hүүлэй дүн-

ЗАГАhАНАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН БАЙГАЛАЙ ҮЙЛЭДБЭРИИН НЭГЭДЭЛЭЙ КОЛЛЕКТИВЭЙ 1984 ОНОЙ

СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД

Нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэд, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтан абаад, оронойнгоо Эдеэ хоолой программые шиидхэхэ талаар коллективэй урда табигдажа байгаа гол шухала зорилгонуудые гүйсэд мэдэржэ, 1984 ондо иимэ социалис уялганuudые абана:

Ажалай эмхидхэлэй түрүү онол аргануудые хүгжөөхэ, түрүү дүй дүршэл, шэнэ техникэ болон технологи нэбтэрүүлхэ, үйлэдбэриин процессуудые саашадань оньhожоруулха талаар тодорхой хэмжээнүүдые бэелүүлхэ, тиигэжэ тэрэнэй ашаар ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 2 процентээр үлүүлэн дүүргэхэ, гүрэнэй түсэб декабриин 25-да түгэсхэхэ. Түсэбhөө гадуур 200 центнер загаhа олзоборилжо, тэрээнhээ 500 мянган түхэригэй продукци гаргаха. Хүдэлжэ байhан хүдэлмэришэдэй тооe олон болгонгүйгөөр, үйлэдбэриин ниитэ хэмжээнэй бүхы ургалтые туйлаха.

Алмалтын гурим шангадхажа, доторой нөөсэ арга боломжонуудаа гүйсэд хэрэглэжэ, үйлэдбэриин гаргаша бага болгожо, 190 тонноhоо бага бэшэ условно түлишэ, 495 мянган киловатт-час электрын элшэ хүсэ, 200 центнер гол түүхэй эд алмаха, продукциин өөрынь үнэ сэн 1 процентээр доошолуулха, түсэбhөө гадуур 150 мянган түхэригэй сэбэр олзо абаха. Алмаhан түүхэй эдhээ загаhаар хэгдэдэг 11 тонно эдеэ хоолой продукци нэмээжэ гаргаха.

Үйлэдбэриие техническэ талаарнь шэнэлэн зэбсэгжүүлхэ ба үргэдхэхэ, нютагай түүхэй эдhээ шэнэ, hайжаруулагдаhан түхэлтэй продукци гаргадаг болохо талаар хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлхэ. Жэлэй туршада бүтээсэ ехэтэй шэнэ 30 түхеэрэлгэ тодхохо, 5 янзын шэнэ продукци гаргадаг болохо. Эмхидхэлэй-техническэ бүхэли хэмжээ ябуулгануудые нэбтэрүүлhэнэй, уралан нарижуулагшадай эдэбхи үүсхэлыень дээшэлүүлhэнэй ашаар 35 мянган түхэригэй экономическа ашаг олзо абаха.

Ажалай эмхидхэлые нарижуулан hайжаруулха, ажалай журам шангадхаха талаар хүдэлмэриеэ хүгжөөжэ, ажалда хабаадалсалгын коэффициентые хэрэглэн хүдэлдэг бригадануудай тооe 70 процентдэ хүргэхэ, 130 хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэлынь дээшэлүүлхэ.

Республикын уhа сөөрэмүүдтэ болон Байгал далайда загаhанай нөөсэ ехэ болгохо зорилготойгоор түсэбhөө гадуур 15 миллион түриhэ нэмээжэ суглуулаад, инкубацида оруулха, 35 миллион омолиин жараахай, 100 мянган сагаан загаhанай жараахай далайда табиха. Загаhа шэнэ уларилда тааруулгын, загаhа үдхэхэ хүдэлмэриин түсэб 100 процент дүүргэхэ.

«Байкалрыбпром» нэгэдэлэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад партиин XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй табиhан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ, бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэдэсээ, дүй дүршэлөө элсүүлэн, 1984 оной болон бүхыдэнь арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ байха.

Эдэ социалис уялганууд «Байкалрыбпром» нэгэдэлэй предприятиин коллективүүдэй суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ баталан абтаа.

НЮТАГАЙ ХҮБҮҮН

хо багаhaa, о унаганhaa» й хэлсэдэг үгэ бии ааб хүнэй бага дал, жаа- раhан юумэнь саашанхи аян болон бүхы ажа- хэ нүлөө, мүр сараа

үри бишыхан байхадань нтын аюулаар наhа ба- хойшо үбгэ эсэгындээ Мүнөө hанахадань, бүхы хүдэлhэн Максим Ми- hургуулида үшөө ороо- ходоог тэргэдээ hуул- оо hү, зөөхэй хээд, бүд онсо-сонсо эдихэ юумэ ргын үргэ матахаая гү, үбhэ сабшахаяа ошог-

ядан-ядан ногоо хир- шадаха соогоо hаднаг сабшаха, харин мори хэ болоходоо одоошье э эсэгэнь мориной хо- али ташуур гүрэхэдөө, шэлхэдээ, аша хүбүүгээ йлгагша бэлэй.

бүгэдые мэдэхэ, шадаха эдеэ эрихэгүй, хэзээ эгтэйл байха. Саашадаа дэлмэри оньhон маши- гдэдэг болохо юм ааб линсэг хулинсагай, үбгэ аараа хэжэ ябаhан ажа- хүндэлжэ hураха ёhо- ксим Михайлович зааха. мни үгэ hургаал, таряа- рүүшын хэшээл намда а гэжэ hанагшаб, — рович хэлэдэг.

ида hуража бай- амаралтын үдэр э бэлдэхэ, сажан таби- -намарай халуун хүдэл- хабаадалсахадаа бул- эр хүдэлдэг гэжэ баг- хэдтөөшье магтуулдаг асс дүүргээд, өөрынгөө низаторай курсада оро- ист боложо ерээд, га- ажал хээ.

ехэ шуналтай, юумые ожо абахые оролдодог дөө, тракторай хажуу- осожол байха, — гэжэ hургагша, мүнөө ажа- механизаторнуудай нэ- иков хөөрэнэ.

үялгата алба дүүргэжэ э намар таряа хуряал- табан мэшээг орооhо hан, үмдэхэ хубсаhа ба- нгэ олоhон юм. Тиигээд үгшэн эжы хоёройнгоо үбhыень, түлеэень бэл- лдэ, Улаан-Үдын хүдөө э hурахаар ороо.

ада гэртээ ерэхэдээ сарба ха.

хэр болохо хүниие аса- эмнай, Лидия багшана- и. дүүргээд, манай эн- инии техникумээ дүүр- да байха, — гэжэ Ана-

хоёршье ехэтэ баясаа залуу хүбүүнэй анханhаа умые бата найдамтай- агшаа hанаатай абари хёо. Дунда эрдэмтэй ерээд, колхоздоо трак- бригадираар хүдэлөө. ла ургуулдаг, арбаад комбайнтай болон бу- игадань тэдэ жэлнүүд- аса абажа, ажахы, рай- зэргэдэ ябадаг бай- н жэлдэ колхоздоо аг- КПСС-эй гэшүүндэ аб- омолой, партиина ко- ар ажаллаа.

жахые олон жэлдэ хү- элтэй бэрхэ ударидаг- эй наhанай амаралтада ойнь гэшүүд залуу мэр- коммунист Анатолий иковые правлениингээ н дүүгээр hунгаа юм. хойшо зургаан жэлэй ын Ленинэй нэрэмжэтэ рилжэ ябана.

ажахы гээгдэнги, муу айhан. Гэбэшье илангаяа эндэ горитой хубилал- ие хэдэн тоо, баримта- болоно. Таряалан, саб- адууhа малайнь ашаг дээшэлнэ, ажахын ашаг оно. Хэрбээ 1982 ондо, арамжагүй байhан жэл- ригэй сэбэр ашаг олзо ондо тэрэнээ 700 мянган Продукциин үнэ сэнгэй ние, гүрэнhөө үгтэhэн нүүдые оруулалсахада, олзонь 1,2 миллион тү- айна. Ходо гарзатай га- мал ажалыньшье сэбэр үгөө. Ажахы үнгэрhэн эр мяха гүрэндэ худал- тэрэнээ 4005 центнер- нган центнерэй орондо үшаагаа. Ороhо таряа, аха даабариньшье холо

жэлэй саана эндэ хо- килограмм ноохон хай- и, нёдондо хонин бүхэн- м «сагаан алтан» абта- хонишод, жэшээнь, Н. Т. Варфоломеев гэгшэд үриhөө 105—108 хурьга- хонин бүхэнhөө 4,5—4,5 хайшалаа. Нёдондо кол- эрэ хурьгадые шахан бүриень 33 килограмм- шэгнүүртэйгээр мяханда горитой ашаг олзо оруу-

саана энэ ажахыда жэлдээ 2000 килограмм ишад оройдоошье үгы эhэн жэлдэ 13 hаалишад 2200 килограммhаа дээ- м түрүү hаалишад З. Ф. Иванова, А. М. Варфо- ылёва гэгшэд тус тустаа 450—2728 килограмм hү еэдынь оньhон аргаар ой. Фермэдэ малшадай жэ, бүтээсэнь ехэ бо- ин культура дээшэлнэ, шье hайн болоно гэжэ р.

шье баhал муу бэшэ үйлагдана. Айхабтар ган хүшэр хүндэ жэлнүүд- хид үбhэ, hолоомо бэ- область, хизаарнуудта арга хүргыень оложо, үсөөлэнгүй, ашаг шэмы- үүлангүй гаража шадаа. да эдюулхэ таряа абаха, олзорые сагай уларилай

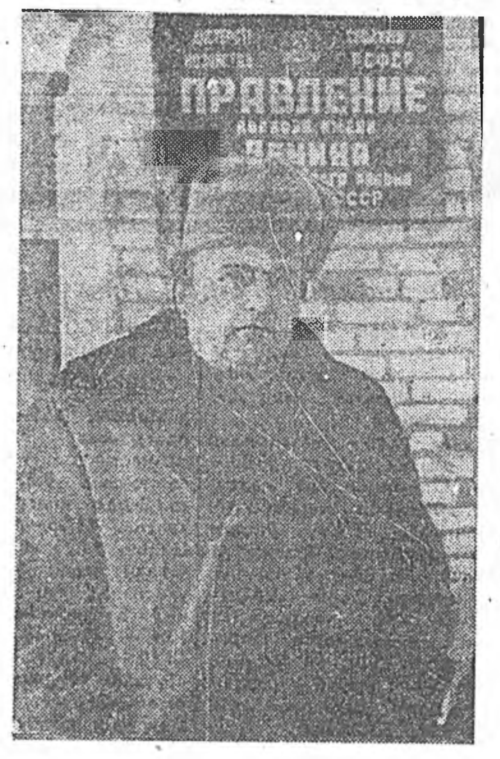

эрхэ байдалтай тааралдуулан, ямаршье жэлдэ найдамтай ургаса хуряадаг болохо зорилготойгоор hүүлэй үедэ шэниисэhээ гадна хара таряа, обёос, ешмээн ехээр таридаг болонхой.

Энэ ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд ажалдаа абьяас ехэтэйгээр, шуналтайгаар хандажа, шэнэ түрүү юумые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ эрмэлзэлтэйгээр хүдэлдэг, эхилhэн хэрэгээ заатагүй эсэстэнь хүргэхын түлөө нэтэрүүгээр оролсодог дээрэhээл амжалта туйлана. Колхозой түрүүлэгшэ Анатолий Петрович Калашниковые абаад үзэе. Гурбан жэлэй саана правлениин заседани дээрэ тэрэ нэгэтэ иигэжэ дурадхаба:

— Тамбовско область ошожо, тэндэхи мориной заводhоо эрхим үүлтэрэй азарга худалдажа абахаяа ошохо hанаатайб. Саашадаа үүлтэртэ моридые үсхэбэрилдэг болохобди. Юун гэжэ hананат?

— Зарим ажахынуудай адуу моридоо үсөөлжэ байхадань, бидэнэй үүлтэртэ моридые үсхэхэдэ ямар ашаг үрэ гараха? Тэдэнииемнай хэн худалдажа абаха юм?— гэжэ зарим хүнүүдынь ехэ урагша ababагүй.

— Нэгэдэхеэр, унаанай hайн морид хэзээдэшье хэрэгтэй. Томо, гоё бэетэй хатарша моридые худалдажа абаха дуратай ажахынууд олдохол байха. Хоёрдохёор, эндээ морин спорт эрхилхэ талмай бэлдэхэбди. Хүбүүд, басагаднай тэрээгээр hонирхохо, сүлөө сагтаа hорёо, урилдаа хэхэ ха юм,—гэбэ түрүүлэгшэнь.

Мүнөө Ленинэй нэрэмжэтэ колхюз орловско хатарша, ородой хүндэ ашаа шэрэдэг томо үүлтэрэй моридые үсхэбэрилгээр түрүү ажахынуудай нэгэн болонхой.

Хонидой үүлтэр hайжаруулха, ноохыень hайн болгохо, үнеэдэй hү шэмые дээшэлүүлхэ талаар ахамад зоотехник Махмуд Хасмулович Зарипов горитой хубита оруулаа. Ахамад агроном байhан Савелий Евсеевич Брылёв, тэрэниие халан абаhан Михаил Наумович Третьяков болон бусадшье мэргэжэлтэдынь өөhэд өөhэдынгөө дааhан газарта эдэбхи хэшээл ехэтэйгээр хүдэлдэг хүнүүд.

Колхозой түрүүлэгшын hанаа сэдьхэлые, дура хүсэлыень эзэлдэг үшөө нэгэ асуудал гэхэдэ, барилга болоно. hүүлэй таба-зургаан жэлдэ Никольско тосхон танигдахаар бэшэ болоо. Хуу нэгэ адлихан хоёр-хоёр байратай шулуун гэрнүүдтэй үргэн ехэ шэнэ үйлсэ зэлэ татаа. Хажуудаа спортзалтай дунда hургуулиин хоёр дабхар шулуун байшан, конторо, хүүгэдэй сад-ясли, медицинын пункт. хэлхээ холбооной таhаг, эдэ бүгэдэндэ дулаа үгэхэ котельнэ гэхэ мэтэ бариганхай.

Хэнэйшье мэдэhээр шэнэ барилга бодхоохо, тэрэнээ саг соонь дүүргэхэ гээшэмнай хүнгэн хэрэг бэшэ. Хирпиисэ, шифер, сонхын шэл, шэрэ будаг, хадааhан гэхэ мэтэhээ эхилээд, барилгын хэрэгсэл hанаhан соо бэлэхэнээр олдохогүй.

— Теэд эдэ бүхы оролдолгомнай эсэстээ ашаяа харюулнал даа. Хүнүүдтэ hайн гэр байра барижа үгэхэдэ, сүлөөтэй сагтаа зохидоор амарха, сэнгэхэ эрхэ байдал бии болгоходо тэдэш урма зоригтой хүдэлнэ, залуушуулшье нютагhаа гаража ошоногүй ха юм. Бидэ соёлой шэнэ байшан барихамнай. Бүри энэ жэлдэ худалдаа наймаанай, хэрэглэмжэ хангалгын түб бодхоожо захалхабди. Гэр бүлэ болоодүй залуушуулай байха хоёр дабхар хамтын байра, залуу айлнуудай hууха шэнэ гэрнүүдые, hаалиин малай шэнэ комплекс, хонидой хашаануудые, малшадай hайн гэр байра, клубтаза барихабди,— гэжэ А. П. Калашников хөөрэнэ.

Хоёр жэлэй саана өөрөө Новосибирскэ область ошоод ерэхэдээ, хэдэн газова пеэшэн асарhан юм. Тэрэнь зайн галай оруулагдаагүй газарташье табихада өөрэгүй, хямда гаргашатай байба. Мүнөө эндэ 150 айлда тиимэ пеэшэн бии.

Колхоздо механизаторнууд, малшадайнь дунда залуушуул олон боложо байнхай. Тосхон соо 16-hаа 29 хүрэтэр наhанай 193 эрэшүүл тоологдоно. Тэдэнэй 177-ниинь колхоздо хүдэлнэ. Баhал иимэрхүү наhанай 139 эхэнэр бии. Тэдэнэй 109-ниинь колхоздо ажалладаг.

— Манайда басагад үшөөл үсөөн байна. Юуб гэхэдэ, тэдэнэй хэхэ хүдэлмэри колхоздо хоморшог. Тиимэhээ басагадта ажал оложо үгэхэ, хүбүүдэйнгээ нютаг дээрээ гэрлэжэ, hуурижаха арга олгохо тухайнь бодомжолнобди. Сэрэгэй алба дүүргэжэ ерэhэн хүбүүдтэ тэдхэмжэ болгон, 300 түхэриг мүнгэ үгэдэгбди. Хэрбээ тэрэнэй гэрлээ hаань, шэнэ байра, туталлаха үнеэ, 2 поршоонхо үгэнэбди, — гэжэ түрүүлэгшэ хөөрэнэ.

Зүб лэ даа. Хүн зоной аша туhые түрүүшын ээлжээндэ табидаг, хамтын хэрэгэй түлөө бүхы hанаа сэдьхэлээ хандуулдаг хүтэлбэрилэгшын шэнжэ түхэл эндэ яhала харагдана. Тиимэл хадань нютагайнь hунгагшад, бүхы эрхэтэд Анатолий Петрович Калашниковые Сэлэнгын hунгуулиин 362-дохи округhоо СССР-эй Верховно Советэй Союзай Советэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлээ гээшэ. Тэрэ хүн зонойнгоо этигэл найдабариие хэзээдэшье харюулха байhаниинь лабтай.

М. НАМЖИЛОВ,
манай тусхай корр.

Мухар-Шэбэрэй район.

Мүнөөдэр — СССР-эй Аэрофлодой үдэр

АГААРАЙМНАЙ ЗАМ АРЮУН БАЙГ

СССР-эй Граждан авиаци манай ороной транспортын гол хубинуудай нэгэн болоно. Авиаторнууд жэл бүри зуун миллионhоо дээшэ пассажирнуудые 3600-hаа дээшэ хото городууд, тосхон hууринуудта зөөдэг болонхой. Тиихэдэ агаарай онгосонуудай ниидэжэ ошохо газар жэл бүри олон болоно. Илангаяа Сибирьтэ, Алас-Дурна хизаарта, холын Хойто зүгтэ далита онгосонуудые олошоруулха асуудалда онсо анхарал хандуулагдадаг болонхой. Зүүн Сибирьтэ граждан авиациин управлени 1926 ондо нээгдээ hэн. Он жэлнүүдэй үнгэрхэ тума манай Улаан-Үдын авиапредприяти шэнэдхэн хубилгагдажа, ехэ хэмжээнэй ашаа, олон пассажирнуудые зөөдэг болоо.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбадахи жэлдэ горитой амжалта туйлагдаа. Партиин XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он), декабриин (1983 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд хүдэлмэриимнай гол зорилго боложо үгэнэ гээшэ. Илангаяа 1983 оной декабриин Пленум шиидхэгдээгүй асуудалда онсо анхаралаа хандуулжа, гол фондунуудаа зүбөөр хэрэглэхэ, ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлхэ, түлишэ гамнаха, бүхы участогуудта үйлэдбэриин гурим журам hайжаруулха гэhэн эрилтэ табиhан байна.

Мүнөө Улаан-Үдын аэровокзал шэнээр баригдажа, эндэhээ олон хото городууд руу ниидэжэ байха агаарай шэнэ маршрудууд нээгдээ. hүүлэй үедэ республикымнай огторгойн уудамаар ТУ-154, Л-410 түхэлэй самоледууд ниидэдэг боложо, олон ажалшадые холын, дүтын хото городууд, hуурин тосхонуудта хэдэхэн часай туршада абаашадаг болоо.

КПСС-эй ЦК-гай майн (1982 он) Пленумэй шиидхэбэриин ёhоор, Эдеэ хоолой программые бэелүүлхэ хэрэгтэ өөhэдынгөө хубита оруулалсанабди. Манай авиаторнууд үнгэрэгшэ жэлдэ республикынгаа ажахынуудай, мүн аха дүү Монголой Арадай Республикын гүрэнэй ажахынуудай таряалан дээрэ утэгжүүлгэ оруулалсаhан, Байгал-Амарай түмэр харгы баригшадта туhаламжа үзүүлhэн байна. Авиапредприятиин түрүү авиаторнууд МИ-8 вертоледой бортмеханик В. М. Асаулюк, халаанай начальник В. Е. Ермолайчик, АН-2 самоледой экипажай командир П. Л. Шестопалов болон бусад «Байгал-Амарай түмэр зам барилсаhанай түлөө» гэhэн медаляар шагнагдаа hэн. Тэрэшэлэн АН-24, ИЛ-14 самоледуудай экипажай командирнууд А. Р. Султанов, Ю. А. Симонов, А. В. Шигин, МИ-8, МИ-2 вертоледуудай командирнууд В. А. Коваленко, В. С. Богачев, Р. Г. Аюшеев, авиационно-техническэ баазын халаанай бригадир Н. Н. Рощин гэгшэд авиапредприятиин түрүүшүүлэй тоодо оролсоно.

1983 ондо хэгдэhэн хүдэлмэриингөө дүн гаргахадаа, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэри болон КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Ю. В. Андроповой хэлэhэн үгэhөө тобшолол хэжэ, үйлэдбэридөө ажалай бүтээсые нэгэ процентээр түсэбhөө гадуур дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үнэ сэнгые 0,5 процентээр нэмэжэ доошолуулха гэhэн социалис уялга авиапредприятиин хүдэлмэрилэгшэд абанхай. Тиин байгша оной түсэбтэ даабари болзорhоонь урид дүүргэхэ, мүн байгша оной хоёр hарын түсэбые февралиин 28-да сүм дүүргэжэ, СССР-эй Верховно Советэй hунгалтые ажалай бэлэгүүдтэй угтаха гэжэ уялга доторнай бэшэгдэhэн байна.

Саашадаа самолет, вертоледуудаа ашагтайгаар хэрэглэжэ, хүдэлмэриин сагые алмаха, түлишэ гамнаха, олон пассажирнуудые зөөхэ эрилтэ авиапредприятиин экипаж бүхэнэй урда табигдажа, тэдэ шэнэ социалис уялгануудые абаhан байха юм. Юуб гэхэдэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгын гол аргань гэхэдэ, авиатор бүхэнэй даалгагдаhан ажалдаа эзэн ёhоор хандаха, ажалдаа журам hайнтай, эмхидхэл ехэтэй байха ябадал болоно бшуу.

Авиапредприятиингаа бүхы техникые жэлэй туршада дүүрэн хүсөөрнь хэрэглэжэ, түсэбhөө гадуур 3200 пассажирнуудые зөөхэ, 22 тонно ашаа, почто шэрэхэ, арадай ажахыда 230 часай хүдэлмэри хэхэбди гэжэ манай авиаторнуудай абаhан уялга соо хэлэгдэнэ. Эдэ бүгэдөө нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө авиапредприятиин бүхы коллективүүдэй дунда социалис мүрысөөн хэзээ хэзээнэйхиhээ үргэн дэлисэтэйгээр дэлгэрэнхэй.

Үнгэрhэн жэлэй дүн хаража үзэхэдэ, социалис мүрысөөндэ АН-2 самоледой командирнууд В. А. Дятелев, В. И. Фишук, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй халаанай начальнигууд П. Е. Николаев, А. А. Хамаганов, Л. П. Кокорин, түлишын албанай бригадые даагша Ю. И. Имонакова гэгшэд түрүү hууринуудые эзэлжэ гараhан байна. Тиихэдэ вертоледой звеное даагша А. Ф. Сухих, АН-26 самоледой экипаж Ю. А. Симонов болон бусад жэлэйнгээ түсэб болзорhоонь урид дүүргэhэн тухайгаа элидхээ бэлэй.

Буряад ороной агаарай транспортые хүгжөөхэ, үйлэдбэриин түсэбтэ даабаринуудые дүүргэхэ хэрэгтэ өөhэдынгөө хүмүүжүүлхы, ударидахы үүргэ бэелүүлжэ ябадаг ажалай ветерануудолон юм. Жэшээнь, 25 жэлhээ дээшэ саг соо хүдэлhэн, авиапредприятиин ветеранууд болон hурган хүмүүжүүлэгшэд Л. Н. Ахметвалеев, Д. И. Волков, В. Г. Куропаткин, Д. И. Таболин, Д. И. Аносов, С. М. Тарасов, Е. В. Бельков, Ф. П. Мордовской, Е. П. Черкасов Б. Н. Игнатьев, М. А. Варфоломеева, Е. М. Кокорина, Н. И. Каратуева болон бусадай нэрэнүүдые мүнөөдэр — СССР-эй Аэрофлодой үдэр хүндэтэйгөөр дурдаха байнаб.

Манай тон харюусалгатай, хүндэтэйшье ажалда үйлэдбэриин журам шангадхаха асуудал илангаяа хурсаар табигданхай, коллективэй дунда ябуулагдадаг политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие hайжаруулха талаар зохихо хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэжэ байнхай. Тиимэhээ агаарай замай арюухан байхань, амжалтын туйлагдахань лабтай.

Граждан авиациин хүдэлмэрилэгшэд урдаа табиhан зорилгонуудаа эрхим амжалтатайгаар дүүргэхын, арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй түсэбтэ даабаринуудые болзорhоонь урид бэелүүлхын, манай республикын олон ажалшадые зөөхын, арадай ажахын ашаа саг соонь шэрэхын түлөө шармайн оролдожо, арад түмэндөө үнэн сэхэ албаяа хэжэ ябана гээшэ.

Г. ПОНОМАРЕНКО,
Улаан-Үдын авиапредприятиин командир.

АХА НҮХЭДЭЙНГӨӨ ДҮРШЭЛДЭ ТҮШЭГЛЭН

...Хасар, ама шэмхэлhэн жабартай эртэ үглөөгүүр hэн. Эндэ — ниидэлгын талмай дээрэ аян замда зориhон агаарай онгосонууд жэрылдэнэ. Бэлэн болоhон зарим самолёдуудынь хойно хойноhоо hубарилдан агаарта хөөрэн дэгдэнэ.

— АН-2 самолёдой энэ экипаж Хэрэн тосхон ниидэхээр замдаа бэлдэжэ байна. Командирынь, залуу коммунист Виктор Аюшеев,— гэжэ нүхэр Сухоруков бидэнэрые танилсуулба.

1980 ондо, Кременчугска училищи дүүргэhэн жэлдээ, хоёрдохи пилодоор Улаан-Үдын авиапредприятида хүдэлжэ эхилhэн байгаа.

— Би Железнодорожно райондо түрэhэн, Улаан-Үдэ хотодо дунда hургуули дүүргэhэн байнаб. Эсэгэмни — Аюр Цыденович Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын заводто булад шудхагшаар хүдэлhэн юм. Хотын 40-дэхи hургуули дүүргэhэн минии үүринэр мүнөө эрхим спортсмен, залуушуулые hурган хүмүүжүүлэгшэд болонхой. Нэрлэбэл, конкигаар уласхоорондын классай спортын мастер болоhон Павел Пегов эдэ үдэрнүүдтэ Сараево хотодо үнгэргэгдэжэ байгаа Сагаан Олимпиадада хабаадана. Нүгөөдүүлни гэхэдэ, Андрей Акулов тусхай училищи дүүргэhэнэй удаа Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствэдэ комсомолой организациин секретаряар хүдэлнэ. Тиихэдэ Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдта Евгения Жестковамнай багшалжа ябана. Тиимэhээ бидэнэрые hайнаар хүмүүжүүлэн hургаhан классайнгаа хүтэлбэрилэгшэ А. Н. Подкорытовада үнэн зүрхэнэй баярые хүргэжэ ябадагбди,— гэжэ Виктор Аюшеев хөөрэнэ.

Авиапредприятида ажаллахаар ерэhэн Виктор Аюшеев түрүүшынгээ үдэрhөө эбтэй эетэй коллективтэ абтаhанаа мэдэрээ hэн. Тэрэнэй түрүүшынь командир байhан коммунист В. А. Дягелев залуу хүбүүндэ өөрынгөө баян дүршэлөө дамжуулан үгэhэн байна. Ушарынь хэлэхэдэ, граждан авиациин бүхы летчигууд АН-2 түхэлэй жаахан самолёдто hуужа, авиациингаа албаниие эхилдэг гээшэ. Тиимэhээ залуу летчигуудай тус предприятида ажаллахаар ерэхэдэнь, эдэнэрые баян дүршэлтэй болоhон ветеранууд, социалис мүрысөөнэй түрүүшүүл hурган хүмүүжүүлэн, ажалай арюун замда гаргадаг заншалтай юм. Жэшээнь, комсомол хүбүүн Виктор Аюшеевые өөрынгөө дүршэлдэ hургаhан нүхэр Дягелев мүнөө командир болотороо ургаа. Харин тэрэнэй хэдэн hурагшадынь, мүнөө республикын районуудай огторгойгоор агаарай онгосонуудые бэедээ даагаад, шадамар бэрхээр жолоодон, арадай ажахын түсэбтэ даабаринуудые дүүргэлсэжэ ябана бшуу.

Түрүүшын үдэрhөө эрхим ажалаараа суурхаhан Виктор Аюшеев 1983 оной эхинhээ АН-2 самолёдой командираар дэбжүүлэгдэhэн юм. Харюусалга ехэтэй, хүндэтэйшье энэ даабаридаа тэрэ үнэн зүрхэнhөө хандажа ажаллахадаа, шадамар бэрхэ командир байhанаа харуулаа. Залуу летчик ниидэлгын подразделениин комсомолой организациин секретаряар үнгэрэгшэ жэлдэ hунгагдаhан байха юм.

Залуу коммунист Аюшеевэй ударидадаг комсомолшууд «Буряадай АССР-эй комсомолой байгуулагдаhаар 60 жэлэй ойн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсая!» гэhэн уряа предприяти соо гаргаhан байгаа. Тиихэдээ эдэнэр дүрбэн hарынгаа түсэбтэ даабариие болзорhоонь урид дүүргэхэ, ехэ хэмжээнэй түлишэ алмаха гэhэн уялга абаhан байгаа. Мүнөө энэ уряань улам дэлижэжэ, авиапредприятиин бүхы подразделени, экипаж, звено, бригада болон цехүүдэй дунда үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэжэ, дээшэлүүлэгдэhэн уялганууд абтажа эхилээ. Энээнhээ гадна түрүү экипажай командир Виктор Аюшеев Эб найрамдалай жасада зорюулан, түсэбhөө гадуур жэлэй дүүрэтэр hара бүри хоёр час ниидэжэ, арадай ажахын ашаа шэрэхэб, пассажирнуудые зөөхэб гэhэн байгаа. Патриотическа энэ үүсхэлынь тус предприятиин самолёт болон вертолёдуудай бүхы экипажнууд дэмжэнхэй.

Авиапредприятиингаа комсомол залуушуулай дунда үүсхэл гаргаhан тус экипажай хоёрдохи пилодоор комсомол хүбүүн Владимир Бельков хүдэлнэ. 1976 ондо училищи дүүргэhэнэй удаа тэрэ Улаан-Үдын авиапредприятида ажаллажа эхилhэн байгаа. Удаадахи жэлдэнь аха дүү Монголой Арадай Республикада туhаламжа үзүүлхээр эльгээгдэhэн юм.

— Бүхыдөө 7 экипаж Дархан хотодо хэдэн жэлэй туршада ашаа шэрэhэн, пассажирнуудые зөөhэн байнабди. Тэндэ hайнаар ажаллаhанайнгаа түлөө барилгын трестын зүгhөө Хүндэлэлэй грамота абаа hэм,— гэжэ Владимир Бельков хөөрэнэ.

Гэр бүлөөрөө авиацида дурлаhан Бельковтон ажалай баян намтартай. Эсэгэнь Евгений Васильевич АН-24 самолёдой пилот-инструктораар арбаад жэлэй туршада хүдэлжэ ябахадаа, олон залуушуулые өөрынгөө мэргэжэлдэ hурган хүмүүжүүлhэн юм. Харин мүнөө тэдэнэй хоёр хүбүүдынь эсэгынгээ мүрөөр, авиацида алба хэхээр зориhон байха юм. Дүү хүбүүниинь байгша ондо ниидэлгын училищи дүүргээд, Улаан-Үдэ хотоёо бусажа ерэхэ хүсэлтэй.

Мүнөө Владимир Бельков ерээдүйдэ өөрөө агаарай онгосын командир болохо эрмэлзэлтэй, сүлөө сагтаа авиациин техникэ шудална, эндэ эмхидхэгдэhэн курсада hуралсана. Тиихэ үедөө шефтээ абаhан 37-дохи дунда hургуулиин 9-дэхи, 10-дахи классуудай hурагшадтай эдир летчигуудай hуралсал эмхидхэдэг байна. Хоёр жэлэй туршада hайнаар hуралсажа гараhан эдиршүүл конкурсгүйгөөр училищида абтаха юм.

...Граждан авиациин ажалша бэрхэ летчигууд, вертолетчигууд пассажирнуудые hуулгаhан, арадай ажахын ашаа, почто тээhэн агаарайнгаа онгосонуудые үдэр бүри холын аян замда зорин, дуулим сэнхир огторгойн уудам руу дэгдэн ниидэнэ. Өөрын маршрудтай, өөрын тусхай даабаритай эдэнэр иигэжэ, үдэр, hүниие илгангүй, арад зондоо ашатай туhатай ехэ хүдэлмэри хэжэ ябадагаараа хүндэтэй болонхойл.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Виктор Аюшеев Владимир Бельков хоёр ээлжээтэ замдаа мордохынгоо урда тээ.

АВТОРАЙ фото.

ТАСС — АПН

ХИЛЫН СААНАhАА

ХАНИ БАРИСААНАЙ, hАНАЛАА НЭГЭДЭЛГЫН НЕДЕЛИ

МЕХИКЭ. Ажалшадай социалис партиин үүсхэлээр эмхидхэгдэhэн Мексикын ба СССР-эй хани барисаанай hаналаа нэгэдэлгын недели олоной хабаадалгатай митингээр Мексикын ниислэл хотодохи театрнуудай нэгэн соо дүүрэбэ. Газар дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахин хамгаалжа, буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые болюулхын түлөө, дэлхэйн ядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын түлөө тэмсэжэ байдаг совет арадта, КПСС-тэ гүнзэгы ехэ баяр баясхалан хүргэжэ, хүндэлжэ байhанаа тэрээндэ хабаадагшад —хүдэлмэришэд, таряашад, алба хаагшад, hурагша залуушуул мэдүүлбэ.

СССР-эй ба Мексикын хоорондо дипломатическа харилсаанай тогтоогдоhоор 60 жэлэй ойн энэ жэлдэ тэмдэглэгдэхэсэ байhан ороной политическэ партинуудай, профсоюзай нэгэдэлнүүдэй, ниитын эмхинүүдэй түсэблэhэн хэмжээ ябуулгануудай үргэн ехэ программын үндэhөөр хани барисаанай, hаналаа нэгэдэлгын недели үнгэргэгдэhэн байна.

Долоон хоногой үедэ конференцинүүд үнгэргэгдөө, лекцинүүд уншагдаа. Советскэ Союз тухай хөөрэhэн фотовыставкэ мексикынхидые ехэтэ hонирхуулба. Бүгэдэ ниитын hанамжын ёhоор, дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис гүрэн тухай ехэ юумэ мэдэжэ абаха, совет арадай ажабайдалтай бүри hайнаар танилсаха арга олгоhон байха юм.

Мексикын Ажалшадай социалис партиин түрүүлэгшэ Р. Агилар Таламантес түгэсхэлэй митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, тусхайлбал, Мексикэ болон СССР-эй хани барисаанай, hаналаа нэгэдэлгын долоон хоног hайн ёhо заншалтай мексикэ-совет харилсаае саашадань хүгжөөлгэдэ ехэ хубитаяа оруулhан байна гэжэ тэмдэглэбэ.

ЭБЭЙ ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮДЭЙ ТҮЛӨӨ

МЕХИКЭ. Ядерна дайнай аюулые зайсуулан сараха, ядерна буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые зогсоохо, буу зэбсэгүүдые бүгэдэ ниитээрээ бүрин хүсэдөөр хоро охо гээшэ мүнөө үе сагай түбхын түрүүшын зорилгонууд болоно гэжэ Мексикэ, Швеци тоолоно гээд Швециин правительствые толгойлогшо У. Пальме гэгшын хани ёhоной албанай хэрэгээр Мексикэдэ ерэhэн тухай эндэ толилогдоhон хамтын коммюнике дотор хэлэгдэнэ.

Эб найрамдалые хамгаалха талаар үнгэргэгдэhэн уласхоорондын хуралдаануудта эгээл эдэбхитэйгээр хабаадаха хүсэлэнтэй байhанаа хоёр тала баталба гэжэ коммюнике соо заагдана. Буу зэбсэгүүдые бүгэдэ ниитээрээ бүрин хүсэдөөр хорооха талаар бүри ехэ хүсэлэл оролдолгонуудые гаргаха шухала гэжэ тэдэнэр hанамжануудаа элирхэйлбэ.

Дэлхэй дээрэ ядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын, буу зэбсэгүүдые хураахын тула эбэй хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ хэрэгтэй гэжэ коммюнике дотор заагдана. Хүн түрэлтэндэ аюул тохёолдуулха бэшэ, харин хамтынгаа хүсэлэл оролдолгонуудаар эб найрамдалые, аюулгүй байдалые хангажа болоно.

БЭЛЭДХЭЛЭЙ КОМИТЕДЭЙ ЗАСЕДАНИ

ГАВАНА. Залуушуул болон студентнэрэй бүхэдэлхэйн XII фестивалиин уласхоорондын бэлэдхэлэй комитедэй заседани Кубын ниислэл хотодохи Конгрессүүдэй ордон соо нээгдэбэ. Зуугаад ороной национальна, нютагай, залуушуулай уласхоорондын эмхинүүдые, студентнэрые, профсоюзуудые, дайнда эсэргүү хүдэлөөнүүдые, нэгэдэлнүүдые түлөөлhэн 300 гаран делегат тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадана. Бүхэдэлхэйн залуушуулай энэ хуралдаае үнгэргэхэ газар тухай асуудалые тэдэнэр хаража үзэхэ юм.

ХЁМӨРОО ЗҮРИШЭЛДӨӨТЭЙ

БРЮССЕЛЬ. «Юрэнхы дэлгүүрэй» гэшүүн-оронуудай, Африка болон Карибска далайн ба Номгон далайн оршондохи хүгжэжэ байгаа гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй уулзалга эндэ айхабтар хёмороо зүришэлдөөнэй оршон байдалда нээгдэбэ. Хоёр бүлэг оронуудай хоорондохи экономическа, худалдаа наймаанай харилсаа холбоон тухай «хоёрдохи Ломско конвенци» гэдэгые hэргээхэ тухай асуудал зүблэхэ зүйлдэ табигдана. Тэрэнэй болзор 1985 оной эхээр дүүрэхэ юм.

Шэнжэлэгшэдэй тэмдэглэhэнэй ёhоор, хүгжэжэ байгаа оронуудта яашье таарахагүй үндэhэ баримтатай хэлсээ баталхые оролдодог «арбанай» хараа бодолhоо уламжалан, нёдондо намар эхилhэн хөөрэлдөөнүүд урагшаа дабшанагүй. Баруун Европын оронууд экономическа ба мүнгэн hангай туhаламжа үзүүлhэнэйнгээ түлөө хүгжэжэ байгаа гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаха, өөhэдынгөө хараа бодолые тэдэнэртэ баадхаха эрхэтэй байха ёhотойбди гэжэ тоолоно гээд тэдэнэй түлөөлэгшэд тэмдэглэбэ.

Ямайкын премьер-министрэй орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Хью Ширер хүгжэжэ байгаа оронуудай үмэнэhөө түрүүшын заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, «юрэнхы дэлгүүрэй» оронуудай хараа бодолые буруушаажа байhанаа мэдүүлээ.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ ҺОНИН

ЭРДЭМЭЙ ҮШӨӨ НЭГЭ ДОКТОР

Мэнэ һаяхан баяр ёһололой оршон байдалда түүхын эрдэмэй докторой диплом СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай Ниитын эрдэмэй институдай Зүүн зүгые шэнжэлдэг таһагай буддологиин хэлтэсые даагша Регби Ешиевич Пубаевта барюулагдаба.

Р. Е. Пубаев — Зүүн зүгэй оронуудай түүхэ шэнжэлдэг үнинэй, мэдээжэ эрдэмтэдэй нэгэн юм. Түб Азиин түүхэ болон филологиин асуудалнуудаар хэдэн тоото хүдэлмэринүүдые бэшэһэн, олон конференци, хуралдаануудта хабаадажа, мэдээсэл болон элидхэлнүүдые Москва, Ленинград, Новосибирск болон Улаан-Баатар хотонуудта хэһэн байха юм.

Илангаяа Түбэд ороной түүхээр һонирхожо, хүсэд шэнжэлэглээгүй орёо асуудалнуудые наринаар үзэжэ, «Пагсам-Чжонсан — XVIII зуун жэлэй түбэд историографиин памятник мүн» гэһэн темээр докторско диссертаци бэшэжэ, СССР-эй Наукануудай академиин Зүүн зүгэй институдай Ленинградска отделениин эрдэмтэдэй тусхай соведэй заседани дээрэ хамгаалаа бэлэй. Тиихэдэ оппонентнүүдынь — элитэ индолот, СССР-эй Наукануудай Академиин гэшүүн-корреспондент Г. М. Бонгард Левин, эрдэмэй докторнууд — профессор Р. Ф. Итс, И. Ш. Шифман гэгшэд энэ хүдэлмэридэнь үндэр сэгнэлтэ үгөө.

Н. ДУГАРОВ,
хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат.

ҮНДЭР ШАГНАЛ

Хяагтын «Темп» кинотеатрай хүдэлмэрилэгшэд республикын соёлой гуламтануудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүү һууринуудай нэгые эзэлжэ гараһан лэ байдаг. Эдэнэр үнгэрэгшэ жэлэй дүрбэдэхи кварталай дүнгөөр түрүү һуурида гаража, Буряадай Гүрэнэй комитедэй дамжуулгын Улаан тутаар, 240 түхэриг мүнгэн шангаар шагнагдаба.

Үнгэрэгшэ жэлдэ тус кинотеатрай коллектив мүрысөөндэ хоёр удаа түрүүлжэ гараа һэн. Нёдондо жэлэй дүрбэдэхи кварталда Хяагта хотын 55.954 хүн кинотеатрта кинофильмнүүдые хараһан байна.

Районой киномеханигуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ Тамир тосхоной киномеханик Н. Г. Алемасова түрүү һуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан тугта, мүнгэн шанда хүртэһэн байна. Коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэтэй Надежда Григорьевна даалтагдаһан ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг. Тэрэ ажахынгаа фермэ, гүүртэнүүдтэ саг үргэлжэ ошожо, кинокартинануудые таһалтаряагүй харуулдаг.

Е. СУРМАЧ.

ЗАЛУУ МЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ ГУЛАМТА

Техническэ мэргэжэл олгодог хоёрдохи училищи ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэдэй залуу халаание бэлдэдэг ёһотойл бааза гэжэ дэмы хэлсэдэггүй. Энэ һарын һүүлээр тус училищиин байгуулагдаһаар 61 жэл гүйсэхэнь.

Эндэ һайн бэлэдхэлтэй багшанар, үйлэдбэриин һуралсалай мастернууд олон. Мүнөө һуралсажа байгаа 430 хүбүүд, басагад ерээдүйн сагта машинистын туһалагша, токарь, слесарь, фрезеровщик, электрик, габнууршан болоjо гараха юм.

Тус училищиин һуралсалай кабинедүүд болон мастерскойнууд тон һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Богонёор хэлэхэдэ, эндэ һайн мэргэжэлтэдые бэлдэхэ дүүрэн арга бии.

Республикын бүхы шахуу районуудай залуушуул эндэ олоороо ерэжэ һурана. Жэшээнь, Зэдын районһоо ерэһэн Бимба Раднажапов токарь болохо хүсэлэнтэй. Тэрэ үйлэдбэриин һуралсалай мастер Александр Темниковэй (зураг дээрэ) хүтэлбэри доро мэргэжэлээ шудална. Нүгөөдэ зурагтань баян дүршэлтэй мастер Сергей Емельянович Слугин залуушуулда зүбшэл, заабари үгэжэ байна.

П. БУРМАКИНАЙ
фото-текст.

ТҮРҮҮ ЭКИПАЖ

Улаан-Үдэ хотын нэрэтэй танкер үндэр бүтээсэтэ ажалаараа Хара далайн флот соо түрүү һуури эзэлһээр үнинэй. Танкерай экипаж 1984 оной түсэбтэ даабаринуудые декабриин 23-да дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэнхэй. Тэдэнэр түсэбһөө гадуур 1.500 тонно ашаа шэрэхэ, 250 тонно түлишэ алмахабди гэжэ мэдүүлһэн байна. Энээнһээ гадна «Улаан-Үдэ» теплоходой коллектив долоон һарын түсэбтэ даабарие болзорһоонь урид дүүргэхэ уялга абаба.

С. ПАШУТИН,
дайнай ветеран.

Ялта хото.

ЗАХААМИНАЙ РАЙОНДО

ТУСХАЙ МАГАЗИН ЭМХИДХЭГДЭБЭ

Арад зоноой фашис булимтарагшадые, япон этэгээдүүдые дараһан баатар хүбүүдээ, дайнай ветерануудые мартадаггүй. Эхэ оронoo хамгаалагшадые, эхэ геройнуудые эдеэ хоолоор хангажа байха тусхай магазин Закаменск хотодо нээгдэбэ. Олонниитэдэ һайшаан дэмжэгдэһэн наймаанай эмхидэ 500 гаран ветеранууд ерэжэ, мяханай, һүнэй болон бусад зүйлнүүдые худалдан абана, захил хэнэ. Зэдын комбинадай продснабай хүдэлмэрилэгшэд, мүн тус магазиниие даагша Н. Д-Ц. Жалсанова, тэрэнэй туһалагша В. М. Кожемякина гэгшэд худалдан абагшадай халуун баярта хүртэнэ.

УЛААН ТУГ БАРЮУЛАГДАА

1983 оной IV кварталай социалис мүрысөөнэй дүнгөөр районой түбэй нөөсэлэлгын кассын коллектив республика дотороо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүүлбэ. Буряадай АССР-эй гүрэнэй нөөсэлэлгын кассануудай управлениин болон гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай дамжуулгын Улаан туг нэгэдэхи мүнгэн шантайгаар тус коллективтэ барюулагдаа. Ажалай болон дайнай ветеран Ю. И. Абрамзоной хүтэлбэрилдэг нөөсэлэлгын кассын хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай мүнгэ зөөри нөөсэлхэ түсэбөө 2,5 дахин, гүрэнэй урьһаламжа худалдаха даабарияа 145 процент дүүргэһэн юм.

Коллективэй амжалтада Холтоһон һууринай нөөсэлэлгын кассын хинагша Г. В. Гребенникова, Баян-Гол — З. Р. Шкварова болон бусад ехэ хубитаяа оруулба.

ДУРАСХААЛАЙ ХҮШӨӨ ТАБИГДАБА

Харацайн совхозой түб Үлэгшэн нютагта Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай дүлэн сооһоо бусаагүй сэрэгшэдэй нангин дурасхаалда шэнэ хүшөө нээгдэбэ. Дайнда унаһан 63 баатарай нэрэ обогууд. «Дайшалхы хэрэгүүдтнай хэтэ мүнхэдөө мартагдахагүй» гэһэн үгэнүүд мрамор хабтагай дээрэ алтан үзэгүүдээр һиилээтэй. Хүшөө нээхэ ёһололдо хүн зон олоор сугларжа, баглаа сэсэгүүдые табяа, дурасхаалай үгэнүүдые хэлээ.

Ш. БАКШЕЕВ,
манай корр.

ҺҮБЭЛГЭН БЭРХЭ ҺУРАГШАД

Шатараар облпрофсоведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилээд байһан наадан дээрэ гурбадахи уулзалга үнгэргэгдэбэ. Энэ үдэр «Буревестник» командын гэшүүд «Трудай» шатаршадтай наадахадаа, һайн бэлэдхэлтэй байһанаа харуулба. Согто Намжилов Валерий Раднаевые бэлэхэнээр шүүжэ, түрүүшын очко командадаа асарба. Студентнэрэй командын түлөөлэгшэд Баир Митыпов, Баир Буруев, Эдуард Халудоров гэгшэд «Труд» бүлгэмэй Максимов, Санданов гэгшэдые торгоонгүй шүүһэн байна. Тиихэдэ Энгельсина Улымжиеватай наадаха шатаршанай ерээгүй байһан дээрэһээ тэрээндэ миинтэ очко бэшэгдээ.

ЛВРЗ-гэй команда спортын һургуулиин шатаршадые 5:0, «Урожай» бүлгэмэйхид «Забайкалец» клубые 3:2 тоотойгоор шүүжэ гараа.

Гурбадахи наадана һүүлээр «Буревестник» бүлгэмэй команда 13 очкотой болоод, мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. ЛВРЗ-гэй спортын клубай шатаршад 11 очкотой болобо.

Хубиин тоосоогоор Игорь Брылев, Баир Митыпов, Баир Буруев, Эдуард Халудоров, Татьяна Агафонова, Светлана Жеребцова гэгшэд гурбанһаа гурбан очко абаад, түрүү һуури эзэлжэ ябана.

Л. ГАРМАЕВА.

ХЭН, ХААНА ОШОХОБ?

«□ «Труд» бүлгэмэй түрүү һуури эзэлхын түлөө ГТО-гой үбэлэй комплексоор мүрысөөн үйлэдбэриин коллективүүдэй дунда үнгэргэгдэжэ эхилэнхэй. Эдэнэр сагаалса буудалгаар, санаар урилдалгаар, мэргэн, хурданаа түршэлсэхэ болоно.

□ Мүн «Труд» бүлгэмэй Спортын ордондо дүрэ булялдаалгын барилдаагаар нэмэл мүрысөөн эрэшүүл болон эдиршүүлэй дунда үнгэргэгдэхэ. Мүрысөөн үдэрэй 4 часһаа эхилхэ.

□ «Спартак» бүлгэмэй сагаалса буудалгын тир соо футболоор нэмэл мүрысөөн үнгэргэгдэхэ. Мүрысөөндэ 14 команда хабаадана. Тэрэшэлэн стадион дээрэнь бүмбэгэтэй хоккейгээр республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө наадан үргэлжэлүүлэгдэхэ.

□ Ленинэй орденто локомотив-вагон заһаберилгын заводой спортын клуб соо шатараар облпрофсоведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн наадан үргэлжэлүүлэгдэхэ юм.

□ Манайда айлшаар ерэһэн Шэтэ, Ангарск, Петровск-Забайкальск хотонуудай бүлэг аяншалагшадые Улаан-Үдын аяншалга болон экскурсиин бюрогой хүдэлмэрилэгшэд городойнгоо түүхэтэ газарнуудтай танилсуулха, музейнүүдтэ хүрэхэ юм. Тэдэнэр «Баргажан» ресторанда үнгэргэгдэхэ «Ногоон галхануудай» үдэшэдэ хабаадаха.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Февралиин 12-һоо 18 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 12.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.35—«Зарядкадаа гарагты!». 9.00—**«Олимпиадын дневник».** 10.05— Аэрофлодой үдэртэ зорюулагдаһан баримтата телефильмнүүд». 10.55— «Будильник». 11.25— «Советскэ Союзда алба хэнэбl». 12.25—«Элүүр энхэ байлга»— эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 13.10—«Үглөөнэй почто»—хүгжэмтэ дамжуулга 13.40— «Совет газар дээрэ уулзалганууд». 13.55—«Хүдөөгэй час». 14.55—«Хүгжэмтэ киоск». 15.25— Н. В. Гоголь. «Игроки»—теле-зүжэг. 17.0— «Аяншалагшадай клуб». 18.00— «Эрхим ажалдаа зоригжоо». — «Байра дээрээ шиидхэгдэнэ» гэһэн циклһээ. Ленинградай болон Ленинградска областиин партийна болон совет организацинуудай ажалшадай бэшэгүүд болон дурадхалнуудтай ябуулдаг ажалай дүй дүршэл» 19.30— Ригын «Аве-Сол» гэжэ камерна хоор дуулана 20.00— **«Олимпиин үбэлэй XIV нааданууд».** 22.00 «Время» 22.30—«Аэрофлодой үдэртэ зорюулагдаһан концерт»

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Москва 8.55— Дамжуулгын программа 9.00— «Зарядкадаа гарагты!» 9.20— «Эрдэм ба техникэ»— киножурнал. 9.30—«СССР-эй арадуудай дуу, хатар». 10.00—«Ород хэлэн». 10.30—А. Брукнер «1-дэхи симфони». 11.30 — «Аэрофлодой үдэртэ. «Үндэр огторгой» — баримтата телефильм 12.00— Хүдэлмэришэдэй «Металлург»— гэжэ хоровой капеллын концерт. 12.30— «Ан амитадай байдал». 13.30—«Онгохондо айлшаар». «Три орешка для Золушки». 15.00 — «Адъютант его превосходительства»— уран һайханай

ПОНЕДЕЛЬНИК, 13.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.35— Үглөөнэй гимнастика. 9.50— «Олимпиадын дневник». 10.05 — Концерт. 10.45—«Солдат Иван Бровкин» — уран һайханай фильм. 12.25—Шэнэ һонин. 15.15— Шэнэ һонин. 15.30— «Эжын һургуули». 16.00— Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта. Санын спорт. 15 километр. Эрэшүүл. Конькигаар урилдалга. 1000 метр. Эхэнэрнүүд. 18.30—һунгалтые угтуулан.

Улаан-Үдэ. 18.45— «Байгал» —нютагай һонинууд. 18.55— «Саян» — хүдөөгэй ажалшад тухай дамжуулга. 19.25— «Байгал»— мэдээсэлэй программа.

Москва 19.45— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.00— Үбэлэй Слимпиин XIV наадануудта. Фигурна һолжоролго.

Улаан-Үдэ. 21.40— Экономикын асуудалаар шэнжэлэл.

Москва. 22.00— «Олимпиадын дневник». 22.45— Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта Фигурна һолжоролго. Спортивна хатар 23.45— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 24.00—Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта. Хоккей. ФРГ-гэй ба СССР-эй суглуулагдамал командунууд.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа 9.00— Үглөөнэй гимнастика. 9.15— Баримтата фильм 9.35— 10.35—Түүхэ. 8-дахи класс. 10.05—«Ород хэлэн». 11.05—Академик Н. В. Цицин. 11.35, 12.40— Хүгжэм. 4-дэхи класс. 12.05— «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 13.10—Э. Багрицкиин шүлэгүүд. 13.40— Физикэ. 9-дэхи класс. 14.10— Телеочерк. 14.40 — «Түүхын хуудаһанууд». «Манай омог «Варяг». 15.30— Э. Хемингуэйн ажабайдалай ба зо-

ВТОРНИК, 14.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00— «Время». 9.45— Үглөөнэй гимнастика. 9.50— «Олимпиадын дневник». 10.05— Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 10.35— Мультфильмнүүд. 10.55— РСФСР-эй арадай артист композитор С. Кацай зохёолнуудай концерт. 11.25 — «Аяншалагшадай клуб». 12.25—Шэнэ һонин. 15.15— Шэнэ һонин. 15.30 — «Үхибүүдтэ ангай гүлгэд тухай». 16.00— Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта. Биатлон. Конькигаар урилдалга. 19.00— ПТУ-да ямар мэргэжэлдэ хайшан гэжэ һурганаб. 19.30— Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 19.45— «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00— «Байгал» —мэдээсэлэй программа. 20.20— «Сасуутан»—киножурнал. 20.30— «Байгал»—нютагуудай һонин.

Москва 20.40— «Близнецы» кинокомеди. 22.00— «Время». 22.40— Кубын Республикын артистнуудай хабаадалгатай концерт. 00.20— «Олимпиадын дневник». 00.35— «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.15— Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Физикэ. 10-дахи класс. 10.05, 13.40— Француз хэлэн. 11.05—ПТУ-гай һурагшадта. «Гоё һайханиие ойлгожо һургалга». 11.35 12.40— «Совет гүрэнэй ба хуулиин үндэһэ һуури». 8-дахи класс. 12.05 — «Шатарай һургуули». 13.10— Географи 7-дохи класс. 14.10—А. Одоевскидэ зорюулагдаһан дамжуулга. 15.05—«XIX зуун жэлэй түрүүшын хахадай уран зурагай искусство». Скульптура. 15.35— «Композитор Т. Н. Хренниковэй класс». 16.35— Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 19.15 — Буряадай АССР-эй Гостелерадиогой арадай инструментүүдэй

СРЕДА, 15.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.45— Үглөөнэй гимнастика. 10.00— «Олимпиадын дневник». 10.15— «Шадамар гарнууд». 10.45— В. Прокушева ород дуунуудые гүйсэдхэхэ. 11.15— «Близнецы» — кинокомеди. 12.35 —Шэнэ һонин. 15.15 —Шэнэ һонин. 15.35— Баримтата фильм. 16.00— Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта. Санаар урилдалга. Эхэнэрнүүд. Конькигаар урилдалга. 3000 метр. Эхэнэрнүүд.

Улаан Үдэ. 18.30— «Байгал» —нютагуудай һонин. 18.40 — «Арадай хиналтын экран». 19.10—«Байгал» — мэдээсэлэй программа. 19.30—Киноочерк.

Москва 19.45— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.05 —Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта Фигурна һолжоролго. Спортивна хатар. 22.00—«Время». 22.40— «Олимпиадын дневник». 22.55— Ф. И. Шаляпинай ажабайдал ба зохёохы ажал ябуулга тухай. телефильм. 23.45— «Мүнөөдэр —түби —дэлхэй дээрэ». 24.00— Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта СССР-эй ба Швециин суглуулагдамал командунууд. Хоккей.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа 9.00— Үглөөнэй гимнастика. 9.15— Баримтата фильм. 9.35, 10.35— Географи. 7-дохи класс. 10.05, 13.40— Немец хэлэн. 11.05—ПТУ-гай һурагшадта. Физикэ. 11.35— 12.40— Түүхэ. 9-дэхи класс. 12.05— «Гэр бүлэ ба һургуули». 13.10 —Географи. 5-дахи класс. 14.10 — «Хуули мэдэхэ гүш?» 14.40— Телеочерк 15.35— А. Фадеев.

ЧЕТВЕРГ, 16.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.45— Үглөөнэй гимнастика. 10.00—«Олимпиадын дневник». 10.15— «Мэдэжэ аад, юрэ бусын юумэн». 11.15 —«Георгий Седов» — уран һайханай фильм. 12.30— Шэнэ һонин. 15.15— Шэнэ һонин. 15.30 — «Шатарай һургуули». 16.00— Үбэлэй Олимпиин XXIV наадануудта.

Улаан-Үдэ. 19.30— «Байгал» —мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.00—«Олон түмэн ажалшадай ленинскэ университет».

Улаан-Үдэ. 20.30— «Байгал»— нютагуудай һонин.

Москва 20.40— Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта. Хоккей. ЧССР-эй ба Канадын суглуулагдамал командунууд. 22.00—«Время». 22.40— «Олимпиадын дневник». 22.55—Залуу дуушадай бүхэсоюзна телеконкурс. 00.20— «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Подвиг Геннадия Невельского» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 9.35, 10.35 — Юрэнхы биологи. 10-дахи класс. 10.05, 13.30— Испан хэлэн. 11.05 — ПТУ-гай һурагшадта. «Гоё һайханиие ойлгожо һураха». 11.35, 12.40 — Н. Толстой «Война и мир». 12.05 — «Эжын һургуули». 13.10 — Байгаали шэнжэлэлгэ. 2-дохи класс. 14.00— Сэрэгэй жэлнүүдэй публицистикэ. 14.50 — «Золотая речка» —уран һайханай фильм. 16.25 —Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 18.15 — «Номой далай руу аяншалга». 18.45— Соносхолнууд. 18.55 — «Дүнгүүдые согсолон».

ПЯТНИЦА, 17

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.45 — Үглөөнэй гимнастика. 10.00 — «Олимпиадын дневник». 10.15 — «Залуушуулай уран бэлиг». 10.45 —«Щорс» —уран һайханай фильм. 12.35 —Шэнэ һонин. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.30 — «Ород хэлэн». 16.00 — Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта. Биатлон. 19.00 — һунгалтые угтуулан.

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта. Фигурна һолжоролго. Эрэшүүл. 22.00 — «Время». 22.40 — «Олимпиадын дневник». 22.35 — Хүгжэмтэ дамжуулга. 23.30— Баримтата фильм. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 24.00—Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта. Хоккей. Түгэсхэлэй бүлэгэй командунуудай наадан.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 9.35 — 10.35 — Географи. 8-дахи класс. 10.05, 14.00 — Англи хэлэн. 11.05 — ПТУ-гай һурагшадта. Юрэнхы биологи. 11.35, 12.40 — В. П. Катаев «Белеет парус одинокий». 12.05 — М. И. Глинка. «Вальс-фантази». 13.10 — Түүхэ. 4-дэхи класс. 13.40—Байгаали шэнжэлэлгэ. 3-дахи класс. 14.30 — Телеочерк. 15.00 — «Здравствуй, дельфин» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 15.15— ПТУ-да ямар мэргэжэлдэ хайшан гэжэ һурганаб. 15.40 —

СУББОТО, 18

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.45 — Үглөөнэй гимнастика. 10.00 — «Олимпиадын дневник». 10.15 — «Буратиногой выставкэ» 10.45— «Спортлотогой» 7-дохи тираж. 10.55 —«һанана гүш, нүхэр...». 12.00 Арадай Республикын барилгашадай профсоюзай арадай хатарай ансамблиин концерт. —Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта. Хоккей. 14.30 — «Гэр бүлэ ба һургуули». 15.25 —«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 15.30 — «Ан амитадай аймагта». 16.30 — «Хани харилсаан». 17.00—Баримтата фильм. 17.30 — Венгриин 18.00 — Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта. 19.00—Политическэ шэнжэлэгшэ Ю. А. Летуновой хөөрөөн. 19.30 — Мультфильм. 19.40—«Обкомдо бэшэг ерэбэ». 20.40—«Капитал»—уран һайханай фильм. (Франци). 22.00 — «Время».

ОЛИМПИАДА-84

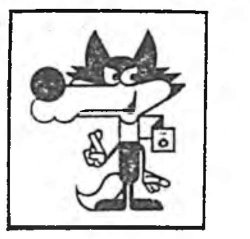

ЭГЭЭЛ ҮНЭТЭЙ МЕДАЛЬНУУД

САРАЕВО. (ТАСС). Олимпиин медальнууд! Эдэмнай спортсмен бүхэндэ эгээл үнэтэй сэнтэй бшуу. Спортсмен бүхэн олон жэлэй хугасаа соо үргэһэ нойргүйгөөр, шэн зоригтойгоор һорилго бэлэдхэл хэжэ, иимэ үндэр дээдын шагналнуудта хүртэдэг гээшэ. Тиихэдэ Олимпиин наадануудта хүлеэгдээгүйшье ушарай тохёолдодог байһаниинь элитэ. Гэбэшье дүй дүршэл, мэргэжэл шадабари түрүүшын ээлжээндэ табигдадаг. Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта илажа гараһан, шангуудта хүртэһэн хүнүүд олоной анхарал татана, һонирхол үүсхэнэ. Тэдэнэй дүрэ зурагууд газетэнүүдэй түрүүшын хуудаһануудта мантан томоор барлагдана. Тэдэнэй хөөрөөнүүд радио болон телерепортернуудай репортажнууд соо дэлхэйн элдэб оронуудта дамжуулагдана.

АМЖАЛТА ЖЭГҮҮРЛҮҮЛНЭ

Финляндиин спортсменка Марья-Лииса Хямялайнен санаар 10 километрэй урилдаанда 31 минута 44,2 секундада саг харуулжа, Сараево хотодохи Олимпиин наадануудай түрүүшын чемпионка болобо. Манай Раиса Сметанина болон норвежка Брит Петерсон гэгшэд мүнгэн болон бронзо медальнуудаар шагнагдаа. Р. Сметанина 10 километрэй зайе 32 минута 02,9 секунда соо гаталһан байха юм. «Скендерия» гэжэ спортивна комплексын урда тээхи талмай дээрэ Уласхоорондын олимпийскэ комитедэй президент Х. А. Самаранч илагшадта медальнуудые барюулһан байгаа.

Хэдэхэн минутын үнгэрһэн хойно журналистнуудтай хөөрэлдэхэдөө, энэ амжалта жэгүүрлүүлбэ гэжэ согтой хүхюун Марья-Лииса мэдүүлбэ. Мүнөө тэрэ эхэнэрнүүдэй дунда бусадшье зайнуудта урилдаха хараа түсэбтэй. һонирхолтой юумэниинь юуб гэхэдэ, тэрэ олимпийскэ чемпион — нагаса Калева Хямялайненай түйлаһан амжалтые дабтаба бшуу. Үнгэрһэн жэлдэ Марья-Лииса дэлхэйн Кубогта хүртөө һэн.

— Раиса Сметанина бүхы арга хабаяа харуулаа, гэбэшье тэрээнтэй хамта санын зүргэ дээрэ гараһан басагад һайн бэлэдхэлтэй байжа, бүхы хаба шадалаа элсүүлбэ, — гэжэ СССР-эй суглуулагдамал командада һая болотор тэрэнэй хани ябаһан, Үбэлэй Олимпиадануудта оло дахин илажа гараһан Галина Кулакова ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө хэлэбэ. — Минии һанахада, Сараево хотодохи харгы айхабтар орёо хүндэ байгаа, ушар иимэһээ эгээл бар хүсэтэй, хүсэл зориг ехэтэй хүнүүдынь лэ илаһан байна.

РЕКОРДНУУД ТЭЭШЭ

Эхэнэрнүүдэй дунда 1500 метртэ конькигаар урилдалгын мүрысөөн эгээл энэ үедэ үнгэргэгдэбэ. Эндэ ГДР-эй суута конькишан 22 наһатай Карин Энке 2 минута 03,42 секунда саг харуулжа, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө. Тэрэнэй хани басаган Андреа Шене — хоёрдохи, манай бэлигтэй бэрхэ конькишадай нэгэн Наталья Петрусева 2.05.29 минута сагтайгаар гурбадахи һуури эзэлбэ. Габи Шенкбрунн (ГДР), Эрвина Рысь-Ференц (Польша), Валентина Лаленкова (СССР), гэгшэд эрхим зургаанай тоодо ороһон байха юм. Лейк-Плэсидтэ болоһон урдахи үбэлэй наадануудта Энке 500 метртэ алтан медаляар шагнагдаа һэн. Харин Петрусева 1980 оной Олимпиадада 500 болон 1000 метртэ бронзо ба алтан медальнуудта хүртөө бэлэй.

Илалта түйлаха байһандаа этигээ һэм гэжэ Дрезден хотын студентка Карин Энке хэлэбэ. Нёдондо жэл Карл-Маркс—штадт хотодо үнгэргэгдэһэн ГДР-эй чемпионадта Наталья Петрусевагай дэлхэйн рекордые, 0,64 секундаар үлүүлхэдээ хаба шадалдаа этигэн найдаа һэм гэжэ дэлхэйн таба дахин чемпионка пресс-конференци дээрэ мэдүүлбэ.

* * *

Хоккеистнүүдэй мүрысөөн үргэлжэлһөөр. «А» бүлэгтэ СССР-эй суглуулагдамал команда Италиин спортсменүүдые — 5:1, Швеци—Югославиие 11:0, ФРГ Польшые 8:5 тоотойгоор шүүгээ.

«Б» бүлэгтэ Финляндиин спортсменүүд Норвегиин түлөөлэгшэдые 16:2, Канадын команда Австриин атледүүдые — 8:1, Чехословакиин хоккеистнүүд США-гай түлөөлэгшэдые 4:1 тоотойгоор илаба.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ. ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23. редактор—2-50-96. приемная—2-54-54. зам. редактора—2-68-08. зам. редактора—2-62-62. отв. секретарь—2-50-52. секретариат 2-66-76. отделы: партийной жизни—2-34-05. пропаганды —2-56-23. промышленности и строительства—2-61-35. сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-36. советского строительства и быта—2-69-58. культуры и школ—2-60-61, 2-57-63 информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81. корректорская—2-33-61. выпускающие—2-35-95. отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография ... ственного комитета Бурятской ... делам издательств, полиграфии ... ной торговли г. Улан-Удэ ... Н-03336. Заказ № 36.